

PRIMORSKI DNEVNIK

Politična plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 123 (9125)

TRST, petek, 30. maja 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Dobrodo« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

PREDSEDNIKI VLAD DRŽAV ČLANIC NATO ZBRANI V BELGIJSKEM GLAVNEM MESTU

Intenzivni diplomatski stiki ob robu zasedanja atlantskega vrha v Bruslju

Ciprska kriza, Portugalska in Bližnji vzhod predmet vrste dvostranskih razgovorov - Zagotovilo predsednika Forda zaveznikom: nobenega umika ameriških sil iz Evrope - Kissinger proti udeležbi Portugalske v NATO

BRUSELJ, 29. — Ob navzočnosti predsednikov vlad ostalih držav članic NATO je ameriški predsednik Ford na zasedanju atlantskega vrha v Bruslju zagotovil svojim zaveznikom nezmanjšano angažiranost ZDA v vojaškem paktu in nakazal smernice, ki naj si jih zavezniki zastavi v prihodnjih letih. Ford je poudaril, da je bil glavni cilj njegovega potovanja v Bruselj prav ta, da zagotovi zaveznikom zvestoto ZDA NATO in v prvi vrsti obvezi, da pomaga zaveznikom državam, ki bi bile žrtve oboroženega napada.

Ameriški predsednik je omenil, da so dogodki v Indokini sprožili v nekaterih zaveznikih dvome. Toda ne sme biti dvomov, je dejal Ford, v vojaško moč ZDA; prav tako je močno in zdravo ameriško gospodarstvo, medtem ko je politični sistem ZDA izšel iz krize prejšnjih let okrepljen.

Sef Bele hiše je na kratko naštel glavne probleme, ki povzročajo težave atlantskemu zavezništvu, med njimi povečanje vojaškega potenciala varšavskega pakta, energetski krizo in Bližnji vzhod, kjer še vedno obstaja možnost novega oboroženega spopada, ki bi lahko povzročil razdor ne samo med bližnjemzhodnimi državami, ampak tudi znotraj same NATO.

Ford je tudi naštel šest glavnih ci-

ljev zaveznistva za bodočnost: krepiti obrambno sposobnost, strniti vrste med zavezniki, izboljšati proces političnih posvetovanj, sodelovati v realističnem procesu pomiritve, ki naj služi predvsem interesom NATO, ne pa interesom nasprotnikov, okrepiti demokratične ustanove v posameznih državah in končno skupno reševati probleme okolja in industrijske družbe, prebivalstva, prehrane in surovini.

Ob robu zasedanja pa so se danes ves dan vrstila dvostranska srečanja med udeleženci atlantskega vrha. Najbolj aktiven pri tem je bil prav Ford, ki se je ločeno pogovarjal najprej z luksemburškim premiernom Thornom, nato s predsednikom grške vlade Karamanlisom in z grškim premiernom Demirelom, s kater-

ima je seveda govoril o razvoju ciprske krize in njenih posledicah na atlantsko zavezništvo. Kot se je zvedelo, je Karamanlis zagotovil šefu Bele hiše, da bi bila Grčija pripravljena ponovno vstopiti v vojaško organizacijo NATO, iz katere je izstopila ob turški zasedbi severnega dela Cipra, ko bi bila kriza na otoku z ameriškim posredovanjem pravično rešena. Ford je nato kosil z zahodnonemškimi kanclerjem Schmidtom, nakar je sprejel danskega ministrskega predsednika Joergensona. Sledilo je delovno srečanje s portugalskim ministrskim predsednikom Vazem, ki se ga je udeležil tudi portugalski zunanji minister admiral Rosa Coutinho.

Portugalski premier se je pred srečanjem s Fordom sestel s predsednikom vlad Danske in Norveške, katerima je med drugim zagotovil, da Portugalska ne namerava biti »trojanski konj« v NATO, ampak da misli dati svoj pozitiven prispevek zaveznistvu. Ta prispevek, je se dejal Gonçalves, je toliko bolj važen, če se upošteva, da je Portugalska prešla od fašističnega režima k demokratični vladi. Glede razvoja položaja na Portugalskem pa je predsednik lizbonske vlade dejal, da gre za notranje dogodke, ki zadevajo predvsem Portugalce. Gibanje oboroženih sil pa si bo prizadevalo, da obrazloži Evropi, kateri je dejanski položaj v državi. Gonçalves se je sestel tudi z belgijskim ministrskim predsednikom Tindemansom in z britanskim zunanjim ministrom Callaghanom, ki je malo prej sprejel italijanskega zunanjega ministra Rumorja. Zvečer je bilo na vrsti tudi srečanje med britanskim premiernom Wilsonom in kanclerjem Schmidtom, končno pa so se vsi udeleženci zasedanja ponovno srečali zvečer na banketu, ki ga je priredil kralj Bavo-

vin. Navzok je bil tudi francoski predsednik Giscard d'Estaing, ki se ne udeležuje atlantskega vrha, na katerem zastopa Francijo zunanji minister Sauvagnargues.

O rezultatih prvega dneva atlantskega vrha je zvečer govoril ameriški zunanji minister Kissinger na tiskovni konferenci, na kateri je ponovno zagotovilo, da bodo ZDA spoštovale lastne obveznosti glede zaščite Evrope. Dejal je, da ne bo nobenih umikov ameriških čet iz Evrope brez vzporednih umikov s strani sil varšavskega pakta. Sicer pa je šef ameriške diplomacije potrdil, da atlantsko zavezništvo ni spreminilo svoje izvirne funkcije »protikomunističnega obrambnega zavezništva«. V tej zvezi je poudaril, da bi ne bilo normalno, da bi država s komunističnimi težnjami še dalje bila članica NATO, s čimer je potrdil, da ZDA želijo izgon Portugalske iz zavezništva in po možnosti njeno nadomestitev s fašistično Španijo. Glede te države je Kissinger sicer dejal, da »bi bil zaželen bolj

EGIPTOVSKI PREDSEDNIK NA KRATKEM OBISKU V JUGOSLAVIJI

Posvetovanje med Titom in Sadatom o reševanju krize na Bližnjem vzhodu

Razgovori na Brdu pri Kranju se bodo zaključili danes

Srečanje med Titom in Sadatom na Brdu pri Kranju.

(Od našega dopisnika)

LJUBLJANA, 29. — Na Brdu pri Kranju se je proti večeru končal prvi krog jugoslovansko - egiptovskih delovnih pogovorov na najvišji ravni. Predsednika Tito in Sadat ter njihovi sodelavci — med njimi z jugoslovanske strani tovariši Vladimir Bakarić, Edvard Kardelj, Miloš Minić in drugi, z egiptovske pa podpredsednik republike Mubarek, zunanji minister Fahmi in drugi — so v sproščeni in prijetni atmosferi razporejeni sedli za konferenčno mizo na Brdu. Ob petih popoldne so začeli izčrpano izmenjavati mnenja, ki je bila osredotočena na možnosti in poti za mirno in pravično reševanje krize na Bližnjem vzhodu.

Egiptovski predsednik je začel svoj delovni prijateljski obisk v Jugoslaviji nekaj po poldnevno, ko je s posebnim letalom prispel na brnisko letališče, od koder se je v spremstvu podpredsednika predsedstva Vladimira Bakarića odpeljal na Brdo. Tam ga je pričakal in navdvo toplo in prijateljsko pozdravil predsednik Tito in mu nato priredil svečano kosilo, na katerem sta državna izmenjala zdravice.

Predsednik Tito je v zdravici med drugim poudaril, da je egiptovski predsednik prispel v Jugoslavijo v času intenzivne dejavnosti in velikih naporov, ki jih vlaga za rešitev krize na Bližnjem vzhodu. Tudi to naše srečanje, je nadaljeval Tito, odseva potrebo in našo skupno željo, da kot prijatelji izmenjamo mnenja o tem in drugih aktualnih problemih. Prepričan sem, da bodo naši pogovori dali novo spodbudo sodelovanju med Jugoslavijo in Egiptom, ki je zasnovano na tradicionalnem prijateljstvu in pripravnosti nevtrnosti politiki. Predsednik Tito je nato dejal, da je Sadatu dobro znano, s kakšno pozornostjo in zaskrbljenostjo Jugoslavija spremlja razvoj krize na Bližnjem vzhodu.

»To je izraz naše načelne politike in dosledne podpore, ki jo dajemo vašemu pravičnemu boju in arabskim državam, žrtvam agresije. Razumljivo, to naše angažiranje spodbuja tudi to, da nadaljeva Tito, da je stanje na vašem območju tesno povezano z varnostjo prostora, kjer je tudi Jugoslavija. Po našem globokem prepričanju je kriza na Bližnjem vzhodu vstopila v takšno obdobje, ko bi bilo treba storiti vse, da bi se kriza rešila, če se želimo izogniti najhujšemu. Na vsak način moramo iskati trajno pravično in celovito rešitev, na edino sprejemljivo podlagi — brezpogovornosti in enostavnosti. Vse arabske države, zasedenih leta 1967, ter priznanje zakonitih nacionalnih pravic Palestincev do lastne države.

V nadaljevanju zdravice je predsednik Tito opozoril na angažiranje nevtrčnih držav, ki so bile tudi doslej eden od odločilnih dejavnikov podpore boju arabskih narodov. Tovariši Tito in Egipt kot državi, ki sodita med ustanovitelje nevtrčnosti, veliko odgovornost in do morata čim bolj prispevati k dejavnosti in krepitvi enotnosti vseh nevtrčnih držav.

V odgovoru na Titovo zdravico je predsednik Sadat najprej dejal, da je malo narodov, ki imajo tako kot jugoslovanski in egiptovski tako tesne zveze v dolgem boju za vzpostavljanje boljšega sveta, v katerem bi vladale humane vrednote in plemenita načela, ki ljudem in skupnostim zagotavljajo enakost, enakopravnost in vse oblike svobode. »Prav tako je težko v vsem svetu najti voditelje, ki pri egiptovskem narodu in v vsej arabski naciji uživajo takšno spoštovanje in ljubezen, kot jo uživata vi. Mi vas cenimo, je nadaljeval Sadat, kot enega od hernejev človeške zgodovine in enega od prvih vodij nevtrčnosti, ki so pokazali narodom tretjega sveta pravo pot med blokoma, ki se včasih spopadeta, včasih pa dogovarjata.« Egiptovski predsednik je zaključil svoj zdravico z besedami: »Pozivam vas, da dvignemo čase na zdravje draga prijatelja predsednika Titova in dragih jugoslovanskih narodov, za prijateljstvo in bratsko sodelovanje med našima državama in našimi narodi.«

Egiptovski predsednik Anvar el-Sadat je bil zvečer gost na sprejemu, ki ga je v hotelu »Golf« na Bledu priredil predsednik predsedstva Slovenije Sergej Kraigher. Jutri se bo Sadat vrnil z Bleda, kjer je njegova časovna rezidenca, na Brdo, kjer bo imel s Titom zaključne pogovore, nato pa bo odpotoval na Dunaj, na uradni obisk v Avstrijo in srečanje z ameriškim predsednikom Fordom v nedeljo v Salzburgu.

VLADO BARABAŠ

RIM, 29. — Zaradi jutrišnje celodnevne stavke uslužbencev letalskih družb bodo poleti na vseh praga ustavljeni. »Altitalia« sporoča, da je bila zaradi stavke prisiljena črtati vse svoje polete na domačih in mednarodnih progah. Samo nekateri medkontinentalni poleti ne bodo ukinjeni, toda njihov odhod ali prihod bo zakasnel.

MNOŽIČNA POLICIJSKA AKCIJA NA PORTUGALSKEM

Aretiranih več stotin levičarskih skrajnežev

Preiskave na sedežih »gibanja za reorganizacijo stranke proletariata« - Socialistični dnevnik »A Republica« bo kmalu spet izhajal

LIZBONA, 29. — Portugalske vojaške oblasti so pretekle noč aretirale nekaj stotin pripadnikov skrajno levičarske organizacije »gibanje za reorganizacijo stranke proletariata« (MRPP). Po poročilih »Copconca« — celinskega vojaškega poletstva — so aretirali okrog 300 oseb, po trditvah pripadnikov MRPP pa je aretirancev več kot petsto. Tudi številne sedeže organizacije, predvsem v Lizboni in Coimbra, so preiskali ter zaplenili, poleg dokumentov in ciklostilov, tudi večjo količino orožja. Glasnik »Copconca« je sporočil, da policijska akcija ni bila naprjena toliko proti skrajno levičarski organizaciji (ki so ji pred kratkim oblasti prepovedale udeležbo na volitvah, podobno kot krščanski demokraciji), ampak da je bil namen akcije iskati krivce vrste ugrabitev in nasilnih dejanj, do katerih je prišlo v zadnjih mesecih. Glasnik je dodal, da so velik del aretirancev po ugotovitvi istovetnosti in po kratkem zaslišanju osvobodili, nekaj pa so jih zaprli v tverbu in Caxiasu in v drugih zaporih.

Vojaške oblasti obtožujejo pripadnike MRPP, da so ugrabili večje število oseb, ki so jih nato mučili v »ljudskih zaporih«. Enega od takih zaporov so odkrili med preiskavami pretekle noči, ko so tudi našli posebno celico, ki naj bi služila za mučenje ugrabljenih. Glede skrajno levičarske organizacije pa poročilo »Copconca« pravi, da so vanjo včlanjeni predvsem mladi študentje, ki stalno skušajo povzročiti spopad z revolucionarno oblastjo ter se pri tem povezujejo z vsemi, ki nasprotujejo socialistični revoluciji. Gibanje oboroženih sil vsekakor zatrjuje, da namerava zaščititi osnovne svobode državljanov, da pa ne bo dovoljevalo dejavnosti »ekstremističnih skupin, ki se poslužujejo nasilja in napadov proti javnemu redu in človeškemu dostojanstvu«.

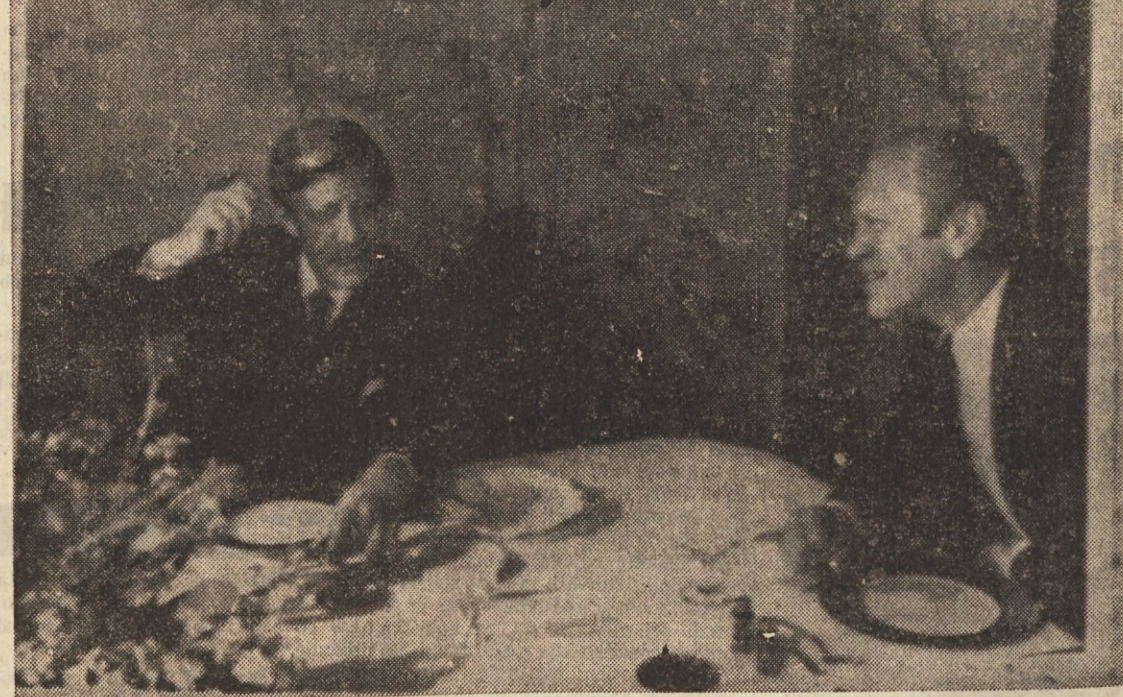
Minister za informacije Jesuino je medtem napovedal skorajšnjo rešitev vprašanja dnevnika »A Republica«, ki so ga dale vojaške oblasti zapreti, potem ko so tiskarji zasedli uredniške prostore. Minister je povedal, da je svet za tisk ugotovil, da so tiskarji s svojo akcijo kršili zakon o tisku, in da bo časopis v kratkem lahko spet izhajal. Kot je znano, je zaprtje časopisa sprožilo spor med socialisti in komunisti, ki pa ga je minister Jesuino označil kot »minikrizo«, ki da bo v kratkem rešena. Minister je tudi pozitivno ocenil dejstvo, da so se socialistični člani vlade udeležili včerajšnje vladne seje, češ da gre za dokaz dobre volje.

Grško o »enotni protisovjetski fronti«

MOSKVA, 29. — Sovjetski obrambni minister maršal Andrej Grečko je danes na nekem srečanju med vojaškimi predstavniki v Moskvi med drugim obtožil »sile reakcije in agresije«, da skušajo s pomočjo

Kitajske ustvariti »enotno protisovjetsko fronto« ter na ta način povzročiti Sovjetski zvezi težave na Zahodu kot na Vzhodu. Te sile, je dejal Grečko, »nikakor niso položile orožja. Imperializem krepi svoj vojaški potencial v Evropi, istočasno pa skuša ohraniti napetost na azijskem jugovzhodu, na Bližnjem vzhodu in na vzhodnem sredozemlju«.

Govor maršala Grečka, ki ga je skrajšal v celoti objavila agencija TASS, je presenetil opazovalce, saj se že nekaj let ni dogajalo, da bi se sovjetski voditelji na takšen način izražali o Zahodu. Nasprotno so v Moskvi v zadnjih letih poudarjali predvsem nujnost mirolovnih kooptacije in pomiritve, čeprav so istočasno opazovali na »določene reakcijske sile, ki skušajo ovirati proces pomiritve«. Iz tega pa se seveda še nikakor ne da sklepati, da bi bil govor obrambnega ministra pomenil kakršnokoli spremembo sovjetske zunanje politike.

Ameriški predsednik Ford (desno) med razgovorom z zahodnonemškimi kanclerjem Schmidtom ob robu zasedanja NATO v Bruslju.

V Bruslju se je začelo dnevno zasedanje atlantskega zavezništva, na katerem je imel včeraj glavno besedo ameriški predsednik Ford, ki se je potrdil, da bi razpršil dvome, ki jih je pri evropskih zaveznikih ustvaril ameriški vojaški in diplomatski polom v Indokini. Atlantski vrh pa je dal priložnost za vrsto dvostranskih sestankov med državnimi poglavarji in predsedniki vlad držav članic NATO.

Na teh razgovorih je bil govor predvsem o ciprski krizi (v tej zvezi so napovedali, da se bosta grški in turški premier sestala jutri v Bruslju), o Bližnjem vzhodu

Volilna kampanja se vedno bolj zaostruje. Samo še skoraj dva tedna nos loči od deželnih in upravnih volitev. Največji spopad je zd sedaj v teku med krščansko demokracijo ter komunisti in socialisti. Medtem ko vodstvo komunistične partije poziva na omikano soočenje, da se s prihodnjimi volitvami premaga desnica in omeki krščanska demokracija, Fanfani zavrača vsako sodelovanje z naprednimi demokratičnimi silami in je sprožil novo ostro kampanjo tudi proti socialistični stranki. Socialistom očita, da vodijo frontistično politiko s komunisti, da bi spreminili politično ravnanje

Volilna kampanja se vedno bolj zaostruje. Samo še skoraj dva tedna nos loči od deželnih in upravnih volitev. Največji spopad je zd sedaj v teku med krščansko demokracijo ter komunisti in socialisti. Medtem ko vodstvo komunistične partije poziva na omikano soočenje, da se s prihodnjimi volitvami premaga desnica in omeki krščanska demokracija, Fanfani zavrača vsako sodelovanje z naprednimi demokratičnimi silami in je sprožil novo ostro kampanjo tudi proti socialistični stranki. Socialistom očita, da vodijo frontistično politiko s komunisti, da bi spreminili politično ravnanje

RIM, 29. — Volilna kampanja je v polnem teku. Čez dva tedna se bo zaključila in 15. junija bodo volivci glasovali za obnovo 15 deželnih svetov z navadnim statutom ter za veliko večino pokrajinskih in občinskih svetov. Do sedaj je volilna kampanja pookala v ozračju zaostravanja napetosti z ločnimi in provokacijami neofašističnih škvader, ki jih vodi spretno prikrita roka, ter Fanfanijevem

Osnredne vodstvo komunistične partije, ki se je včeraj sestalo skupno z deželnimi tajniki in pro- učilo potek volilne kampanje, je danes objavilo resolucijo, ki so jo sprejeli na sestanku. Resolucija pravi, da so dogodki v zadnjih tednih in zadnjih dneh potrdili pravilnost komunistične politike in njene volilne kampanje. Komunisti so se bojevali in se bojujejo proti vsaki provokaciji, da se ohrani omikano volilno soočenje. V tej zvezi resolucija omenja neofašistično nasilje in sovražno propagandno ofenzivo, ki so jo sprožili demokristjani, še posebno pa Fanfani proti komunistični partiji in ki spo-

minja na najhujše dneve protidemokratske kampanje v zadnjih 30 letih.

Komunistična partija poudarja, da je treba na teh volitvah premagati desnico in omejiti moč krščanske demokracije, če se hoče uveljaviti demokratično upravljanje dežel in krajevnih uprav. Krščanska demokracija, pravi resolucija KPI, zaostruje politično polemiko in skuša razviti demokratične sile. Zato je treba združiti vse ljudske sile v boju za obnovo in demokratizacijo javnih ustanov.

Ob zaključku resolucije ugotavlja, da je zaman govoriti o nadaljevanju leve sredine, ki je propadla. Zelo nevarna pa je perspektiva usmeritve na desno, ki jo napoveduje in pripravlja Fanfani. To nazadovanje bi povzročilo večji nered, poslabšanje gospodarskega položaja ter bi skrajno zaostrilo gospodarsko, socialno in politično napetost. V teh pogojih, dodaja resolucija, je predlog KPI za enotnost med demokratičnimi, ljudskimi in antifašističnimi silami edini, ki odgovarja potrebi po veliki mobilizaciji ljudskih in demokratičnih sil.

Glavni socialistični govornik na včerajšnjih volilnih shodih PSI je bil predsednik poslanske skupine Mariotti, ki je govoril v Firencah. Mariotti je odločno zavrnil demokristjanske in socialdemokratske obtožbe, češ da socialisti vodijo dvojno politiko, da so z eno nogo v opoziciji, z drugo pa v vladni večini, ker se niso strinjali z ostalimi vladnimi strankami z njihovo resolucijo o preureditvi ustanov z državno udeležbo. Ta obtožba, je dejal Mariotti, je nesmiselna in nima politične osnove. Socialisti so v zadnjih mesecih glasovali za številne zakone, čeprav niso bili prepričani, da so najboljši, samo da so preprečili vladno krizo.

Predsednik socialističnih poslancev je nato poudaril, da je neverjetno, da pred sedanjem gospodarsko krizo, pred neučinkovitostjo javnih ustanov in pred fašističnim nasiljem, ostale vladne stranke ne vidijo nevarnosti Fanfanijeve demokratske politike. Zato je Mariotti poudaril, da bi krepko zmanjšanje glasov krščanske demokracije in močna okrepitev socialistov razbila sedanja gospodarska in socialna ravnanja, ki jih hočejo konservativne sile še naprej obdržati, da bi zvrzile na ramena delavcev vse današnje in bodoče gospodarske težave.

V Anconi pa je danes govoril tajnik krščanske demokracije Fanfani. Njegov govor se je nanašal skoraj izključno na polemiko s socialisti in komunisti. Oboje je označil za stranki, ki hočeja spremeniti italijansko družbo in zato zahtevata, naj se krščanska demokracija spremeni. S to

zahtevo, je dejal Fanfani, PSI in KPI vabita volivce, naj ošibijo demokristjansko stranko. Potem, ko je nadaljeval s svojim običajnim protikomunističnim in izjavil, da krščanska demokracija odločno zavrača komunistični zgodovinski kompromis, se je sprijel na socialiste in jim očital, da bi hoteli, z dogovorom na krajevni ravni s komunisti, spremeniti sedanje politično ravnanje tudi v volitvah. Obtožil jih je frontizma, ki naj bi bil seveda v izključno korist komunistične partije.

Nato je Fanfani dejal, da se bo krščanska demokracija od sedaj naprej v tej volilni kampanji omejila na pozivanje volivcev, ki ne volijo za KD, naj glasujejo za ostale vladne stranke, samo za PSI ne, ker se povezuje s komunisti in poziva volivce, naj odrečejo svoj glas krščanski demokraciji. Pri tem seveda ni pozabil groziti Italijanom s katastrofalnimi posledicami, če bi bila krščanska demokracija premagana in če bi zmagala leviča.

RIM, 29. — Po dolgih mesecih boja so sindikati poljskih delavcev danes dosegli na ministrstvu za delo s posredovanjem ministra Torosa sporazum o povišanju vrednosti sedanje politično ravnanje tudi v volitvah. Obtožil jih je frontizma, ki naj bi bil seveda v izključno korist komunistične partije.

Nato je Fanfani dejal, da se bo krščanska demokracija od sedaj naprej v tej volilni kampanji omejila na pozivanje volivcev, ki ne volijo za KD, naj glasujejo za ostale vladne stranke, samo za PSI ne, ker se povezuje s komunisti in poziva volivce, naj odrečejo svoj glas krščanski demokraciji. Pri tem seveda ni pozabil groziti Italijanom s katastrofalnimi posledicami, če bi bila krščanska demokracija premagana in če bi zmagala leviča.

VSEDRŽAVNO ZASEDANJE TOVARNIŠKIH DELEGATOV

Zaposlitev in investicije osrednji predmet razprave

Naverno povečanje brezposelnosti

RIMINI, 29. — Tukaj se je danes začelo vsedržavno zasedanje tovarniških delegatov in predstavnikov sindikalnih odborov CGIL, CISL in UIL, na katerem razpravljajo o vprašanju industrijske preureditve, zaposlitve in naložb. Zasedanja se udeležuje 1.200 delegatov in se bo zaključilo v soboto, 31. maja.

Uvodno poročilo je imel v imenu tajništva sindikalne federacije zvezni tajnik CISL, Carniti. Omenil je najprej sindikalne boje v zadnjih časih za višjo draginsko doklado, za pokojnine in za zagotovitev plačil, ki so bili uspešni, obenem pa tudi tista vprašanja, za katera so se sindikati sicer odločno potegovali, a nič, ali skoraj nič, dosegli. Gre predvsem za zaposlitev, naložbe in boj za uvedbo novega vzorčnega gospodarskega razvoja. Poleg tega je Carniti govoril o odnosih med sindikati in vlado, ter poudaril, da je bila vlada do sedaj popolnoma neučinkovita in da je skrbela samo, kako bi »vodila gospodarsko krizo v korist izkoriščevalnih slojev«.

Obirno poročilo je vsebovalo tudi podrobnosti o posledicah gospodarske krize, zlasti pa še o velikem zmanjšanju notranjega povpraševanja, kar je odločilno vplivalo na zmanjšanje zaposlitve in na poslabšanje življenjske ravni delavcev. Carniti je ob tej priložnosti povedal, da je 250.000 gradbenov obstoje brez dela, da je sedaj v nevarnosti, da izgubi zaposlitev od

300 do 400 tisoč industrijskih delavcev in od 600 do 700 tisoč delavcev zaposlenih v industriji, ki je neposredno povezana z javnimi storitvami. Poudaril je, da obstaja nevarnost, da se bo brezposelnost zelo povečala v prihodnjih mesecih, če ne bodo sprejeti nujni gospodarski ukrepi.

Poročevalec je negativno ocenil vladno gospodarsko politiko in to navezal na vprašanja, ki jih je treba razpravljati na skupščini: določitev operativnih pobud, da se oživijo javna dela, da se prepreči popolno uničenje kmetijstva, da se povečajo naložbe v industriji, nova energetska politika, okrepitev kemijske industrije, elektronike itd. Zadnji del poročila je Carniti posvetil vprašanjem prihodnjih bojev za obnovo delovnih pogojev, ki bodo zajeli več kot 4 milijone delavcev.

Poročilo so posegli v razpravo številni tovarniški delegati in predstavniki pokrajinskih in deželnih sindikalnih vodstev. Večina je obravnavala vprašanja zaposlitve, perspektive kmetijstva in potrebo po učinkovitem nadzorstvu delavskih organizacij, strogega izvajanja dogovorov o naložbah.

PRED POMEMBNI KULTURNO-ŠPORTNIM DOGODKOM

JUTRI V TRSTU TRETJE DIJAŠKO OBMEJNO SREČANJE PRIMORSKE 75

Bogat spored prireditve s športnimi tekmovanji ter kulturnimi srečanji in zaključno slovesnostjo v Kulturnem domu

Med našim dijaštvom, šolniki in zamejsko javnostjo vlada veliko pričakovanje na jutrišnje pomembno srečanje med višjimi srednjimi šolami vse Primorske. Dijaško obmejno srečanje Primorske prehaja s tem v svojo tretjo izvedbo. Po dveh uspešnih dosežkih izkušnih lahko govorimo že o tradicionalnosti te dijaške kulturno-sportne manifestacije, ki zbljuje slovenske šole tostran in onstran meje in enoti naš slovenski kulturni prostor. Letošnja prireditve za nas še pomembnejša, ker se odvija pri nas. Po Tolminu (predlanskim) in Postojni (lani) si je vso organizacijo prevzel letos slovenski znanstveni in klasični licej «France Preseren» iz Trsta in se bodo zato vsa športna srečanja in kulturne prireditve odvijale v naših krajih. Poleg vseh zamejskih slovenskih višjih srednjih šol s Tržaškega in Goriskega se bodo srečanja udeležili dijaki ter učne osebe višjih srednjih šol iz Tolmina, Nove Gorice, Postojne, Kopra, Pirana in Idrije. Skratka, računamo, da bo to prilžnost za srečanje nad sedemsto mladih ljudi, kar že samo na sebi zgovorno izpričuje pomen prireditve.

Spremembe na avtobusnih progah za Dolino in Rimanje

S 1. junijem bo občinsko avtobusno podjetje Acegat nekoliko spremenilo vozni red na avtobusnih progah št. 40 in 41. Proga št. 40 bo šla iz Doline v Kroglice, Boljunc, mimo županstva do Lakotiča ter nato skozi Domjo v mesto do Trga Libertà in obratno. Obenem bodo nekaj voženj podaljšali do Prebena in Mačkoli. V ti dve vasi bodo vozili avtobusi, ki bodo odpotovali s Trga Libertà ob 5.20, 6.55, 9.45, 11.15, 13.05, 14.15, 20.00 in 21.30 po praznikih pa ob 8.30, 10.00, 12.15, 15.15 in 18.15. Avtobusi, ki odpotujejo iz Doline ob 6. uri, bodo preusmerili po UL. Baiaumont do ladjedelnice ter nato po nabrežju do Borznega trga in Trga Libertà. Ob delavnikih bodo preusmerili do industrijskega področja tudi avtobuse, ki odpotujejo s Trga Libertà ob 6.20, 6.55, 7.20, 16.15 in 17.50 ter iz Doline ob 17. uri ter ob 22.15.

Tudi tarife na omenjenih progah bodo dijakom in učencem znižane. Ob 9. uri bodo udeleženci srečanja odšli na tekmovalne prostore, kjer se bodo pomerili v odbojki, košarki, krosu, namiznem tenisu in šahu. Del dijakov pa bo ostal na bazovskih gmajni, kjer bo slikarski «ex tempore» na temo «Kraja». Tekmovanja se bodo zaključila ob 13.15. Še pred tem, ob 12. uri bo na znanstvenem liceju srečanje ravnateljev vseh udeležencev šol, istočasno pa bo dijaška okrogla miza na temo «Odpiranje šole zahtevam sodobne družbe», ki jo bodo vodili Majda Košta, Marija Breclj in Sergij Štoka.

Po zaključenih tekmovanjih bo v restavraciji Dreher kosilo, med katerim si bodo gostje in gostitelji izmenjali pozdrave. Srečanje se bo nadaljevalo ob 16. uri v Kulturnem domu z zaključno slovesnostjo, na kateri bodo nagradili športne zmagovalce, najboljšie udeležence slikarskega «ex tempore» ter literarnega natečaja «Primorska v boju za narodno svobodo». Na slovesnosti bo spregovorila ravnateljica liceja prof. Abramci. Sledila bo uprizoritev dramskega dela «Rižarna» v izvedbi SSG. Srečanje bo zaključili družabni večer na stadionu «1. maja».

Prispevki za III. dijaško obmejno srečanje Primorske (DOSP): Nives Zobeč 5.000 lir, Eva Rosner 3.000, N.N. 2.000, Patrizia Terčič 2.000, Eugen Daneu 5.000, Stojan Pahor 1.500, Claudio Cibic 2.000, Erika Mesesnel 5.000, Jana Ban 5.000, Magda Jevnikar 5.000, družina Kodrič-Siškov 20.000, županja Dolina 2.000, Patrizia Petrus 1.000, Aleksander Corbato 2.000, prof. Jano Jez 10.000, Alessandro Ota 2.000, N.N. 5.000, gostinja Vremec — Opčine 3.000, prof. Helena Košta 5.000, Drago Vremec 5.000, Franko Skerlavaj 3.000, Bogdan Carli 2.000, Boris Artač 5.000, Marina Guglielmi 2.000, N.N. 1.000, Stella in Nino Rolli 10.000, Majda Azman, Editta Vallefuoco, Claudio Grbec in Antek Terčon 20.000, Marijuša in Aljoša Volčič 5.000 lir.

ZBOROVANJA KPI

Ob 18. uri v Sesljanu, ob 18.45 v Viživljah — posl. Skerk, Depanher in Fragiaco. Ob 19. uri Dolga krona (hiše IACP) — Willer Bordon. Ob 20. uri pri Domju (na trgu) — F. Monfalcon in Edvin Svab. Ob 19.30 bo na pobudo sekcije KPI «Pratolongo» v UL dello Scoglio 197 razprava o «Nacionalnih pravicah Slovencev in borbi KPI za njihovo globalno rešitev». Uvodni govor bo imel občinski svetovalec Stojan Petič.

● Jutri, v nedeljo in v ponedeljek bo na vrtu ob UL Molino a Vento na pobudo sekcij Sv. Jakoba, Pončane in Magdalene, festival glasila KPI «Unità».

● V galeriji «C. Sofianopolo» na Trgu Papa Giovanni 6 bodo jutri ob 18. uri odprli razstavo slikarja Alberta Tempa, ki bo odprta do 14. junija.

JUTRI POPOLNE

Mladinski štafetni tek po dolinski občini

Poleg bogatega sporeda, ki bo spremljal odkritje spomenika v Dolini, prireja mladina iz Brega, v okviru tega svečanega dogodka in 30-letnice osvoboditve štafetni tek, ki bo zajel vse kraje dolinske občine. Mladinci iz vseh breških vasi se bodo ustavili pred vsim spomeniki padlim v NOB, položili vence ter se poklonili padlim z enominutnim molkom. Pred vsakim spomenikom bo mladinec iz tistega kraja prebral objubo, ki jo bo na pergamenti napisano vsebovala štafetna palica. Start štafetnega teka bo jutri, ob 14.30 pred občinsko telovadnico. Šta-

V devinsko - nabrežinski občini Vrsta volilnih shodov Slovenske skupnosti

Slovenska skupnost je včeraj priredila vrsto volilnih shodov v devinsko-nabrežinski občini. Govorili so pokrajinski politični tajnik dr. Rafko Dolhar, član izvršnega odbora prof. Aleš Lokar, nosilec liste za občinske volitve Antek Terčon, kandidat za pokrajinske in občinske volitve Bojan Brezigar ter drugi kandidati.

Dr. Dolhar je obravnaval splošna politična vprašanja v zvezi s prvim deželnim kongresom Slovenske skupnosti. Poudaril je, da se Slovenska skupnost odločno bori proti raznarodovanju, ki je slovenskemu prebivalstvu povzročilo že ogromno škodo. Zaustavil se je tudi pri rečem stanju v zgonski občini, kjer obstaja nevarnost, da bodo v občinskem svetu prvič sedeli tudi predstavniki italijanske stranke, ki bi zaradi velikih števil priseljenec lahko izrinili slovensko skupino. Slovenske skupnosti iz občinskega sveta.

št. 40 in 41 bodo s 1. junijem spremenjene. Cena voznega listka na progi št. 40 bo od Trga Libertà do Lakotiča 50 lir, od Lakotiča do Doline pa 100, na progi št. 41 pa 50 lir od Trga Libertà do Domja in 100 lir od Domja do Rimanja. Cena voznega listka za celotno progo bo 100 lir.

Poleg običajnih listkov bodo pred 8.30 izdajali tudi «zelene» listke za brezplačno povratno vožnjo. Dokler ne bodo avtomati na avtobusih usposobljeni za izdajanje listkov po 100 lir, bodo morali potniki dvigniti dva listka po 50 lir.

PO ZAMENJAVI RAVNATELJA

Uspešno delovanje novega vodstva tržaškega geofizikalnega inštituta

Raziskave od Jadranskega morja do Pakistana

Novo vodstvo tržaškega geofizikalnega inštituta je v teh dneh naredilo obracun prvih mesecev delovanja, od kar sta februarja vladni komisar Franco Puppi in novi ravnatelj prof. Icilio Finetti prevzela v roke ta pomemben inštitut, po skoraj enoletnem zastoju zaradi spornosti med osebjem in prejšnjim ravnateljem. Inštitut ima sedaj 54 udeležencev, je dejal prof. Finetti, ki poudarja geofiziko na tržaški inženirski fakulteti, vendar pa bo treba v kratkem povečati to število, saj čaka inštitut veliko pomembnih in zahtevnih raziskav.

Tržaški geofizikalni inštitut sedaj dokončuje načrt ministrstva za javna dela za obrambo Benetk pred pojavom «visoke vode», ki večkrat na leto preplavi mesto in povzroča veliko škodo. Inštitut bo nastavljal na Jadranskem morju in sicer pred izlivom reke Pad, pri Anconi ter pri polotoku Gargano tri avtomatične plavajoče meteorološke postaje, ki

bodo dan in noč oddajale podatke o vetru, temperaturi vode in zraka, o vlaži, valovih, tokovih in plimni. Vsa vanja, od kar sta februarja vladni komisar Franco Puppi in novi ravnatelj prof. Icilio Finetti prevzela v roke ta pomemben inštitut, po skoraj enoletnem zastoju zaradi spornosti med osebjem in prejšnjim ravnateljem. Inštitut ima sedaj 54 udeležencev, je dejal prof. Finetti, ki poudarja geofiziko na tržaški inženirski fakulteti, vendar pa bo treba v kratkem povečati to število, saj čaka inštitut veliko pomembnih in zahtevnih raziskav.

Prof. Finetti pa je orisal tudi bodoče nacrte geofizikalnega inštituta. V kratkem bo znan izid mednarodnega natečaja za hidrološke raziskave v Sicilskem kanalu, kjer bodo nastilili podvodni plinovod, ki bo povezoval Sicilijo in afriško obalo. Pri raziskavi morskega dna se bodo posluževali posebnih naprav, ki stanejo približno 600 milijonov lir, s katerimi bodo oddajali elastične sunkke, ki bodo prodrli v globino od 10 do 20 km pod morsko gladino in bodo tako lahko ugotovili do najglobljih zemeljskih plasti sestavo in trdnost morske podlage.

12. julija, je se najvil prof. Finetti, ki je Genove oddala oceanografska ladja «Marsilia», na kateri bodo tržaški raziskovalci po nalogu državne ustanove za znanstvene raziskave CNR izvedli geofizikalne eksperimente v Sredozemlju, med grškimi otoki ter v Črnem morju. Seizmografska skupina tržaškega inštituta je že z uspehom izvedla vrsto analiz podzemeljske strukture v lombardski nižini, kjer so lani odprli petrolejska ležišča. V kratkem pa bo pričela podobne podzemne raziskave za odkritje naftnih ležišč v južni Italiji, kjer bo delovala po nalogu neke mednarodne petrolejske družbe do konca tega leta.

Mednarodna skupina geofizikov, med katerimi je tudi več članov tržaškega inštituta, bo odpotovala v Pakistan, kjer bo sodelovala pri meritvi potresnih sunkov, ki jih bodo povzročili v Sovjetski zvezi z močnimi podzemskimi eksplozijami. Ta poseg spada v okvir mednarodnega geofizikalnega leta in z njim bodo skušali ugotoviti osnovne tvorbe «estrehe sveta» — pogoja, ki gre od Tien Shana preko Pamirja in Kara-

koruma do Himalaje. Podobne meritve so tržaški izvedenci pod vodstvom prof. Finettija izvedli na istem področju že avgusta in septembra lani, vedno v sodelovanju s sovjetskimi izvedenci.

Končno bo tržaški geofizikalni inštitut izvedel za deželo Furlanijo-Juljsko krajino še raziskavo o podzemskih vodnih plasteh, za Enel pa bo ugotovil, kje bi najbolje lahko izkoristili tople vrelce pri Lardellu.

PD «PRIMORE»
podružnica Glasbene matice v Trebach
JUTRI, 31. maja, ob 20.30 v ljudskem domu v Trebach

NASTOP GOJENCEV
GLASBENE SOLE
Vljudno vabljeni! Vstop prost

ZA NEPOSREDNE OBDELOVALCE V TRSTU

Odobren obračun za leto 1974 Pokrajinske bolniške blagajne

Bolniška blagajna je nudila bolnišniško oskrbo 274 zavarovancem

Upravni svet vzajemne pokrajinske bolniške blagajne za neposredne obdelovalce v Trstu je na seji 17. maja t.l. razpravljal in odobril obračun za poslovno dobo 1974.

V svojem poročilu je predsednik blagajne Dušan Kodrič podrobno objavil razne pomembne dogodke, ki jih imajo zavarovalne ustanove z bolnišničnimi upravami in osnutke zdravstvene reforme, ki je bil predložen italijanskemu parlamentu.

Osutek zdravstvene reforme pretega sedanjih koncept zavarovanja proti boleznem ter predlaga norme za varstvo zdravja v treh stopnjah: preventivni, zdravstveni in rehabilitacijski.

Na podlagi zakona 386 je z januarjem 1975 bolnišniška oskrba prešla pod upravo dežele.

Urejanje parka pri spomeniku v Dolini ki bo odkrit med nedeljsko svečanostjo

Ker so se zaradi slabega vremena zavlekla opeševalna dela in se posebno saditev zelenila okoli spomenika padlim v Dolini, katerega bodo slovesno odkrili v nedeljo, je dolinski protifasistični odbor povabil vaneščane na učaniško delo. Pozivu se je odzvalo nad 100 ljudi, zaradi česar je bilo večerj dopolnilo, kot kaže naša slika, vse živo okoli velikega in predvsem lepega obeležja padlim. Dolinska občina nam je poslala s-

prošnjo za objavo, naslednje pojasnilo: «V predvečerašnji številki "Primorskega dnevnika" je bila na zadnji strani objavljena fotografija spomeniškega prostora v Dolini, ki ga bo občina slovesno odkrila 1. junija. Kot projektant je bil naveden arh. Darj Jagodic. Ker smo tudi v nasar je bilo večerj dopolnilo, kot kaže naša slika, vse živo okoli velikega in predvsem lepega obeležja padlim. Dolinska občina nam je poslala s-

načrt in izvedba je sad skupnega dela večje skupine ljudi, idejni osnutek, urbanistično postavitev sta izdelala umetnik Klavdij Palčić in arh. Mitja Race, arhinarjo betonsko strukturo je izračunal dr. inž. Giorgio Sforzina, za vrtno ureditev je poskrbel dr. Vladimir Vremec, nadzor pri izvedbi del je opravil tehnični urad dolinske občine, arhitekt Darj Jagodic pa je načrt podpisal in izdelal popis del s cenitvami.»

MLADINSKI KROŽEK
TRST
Ulica Ginnastica št. 72
in ZDRUŽENJE SLOVENSKE
MEDICINCEV V TRSTU
vabita na okroglo mizo o

PROBLEMU SPLAVA

ki bo DANES, 30. maja, ob 20. uri v prostorih mladinskega krožka.
Sodelovali bodo: Vojmir Tavčar, Breda Pahor, ginekolog dr. Andrej Vuga, dr. Borut Spacal in Alenka Rebul.

PD «SLAVKO SKAMPERLE»

Sv. Ivan - Trst
priredi v četrtek, 5. junija, ob 20. uri v društvenih prostorih

PROSLAVA 120-LETNICE USTANOVITVE SLOVENSKE SOLE PRI SV. IVANU

O zgodovini sole bo predaval prof. Samo Pahor, sledil bo nastop otroškega pevskega zbora pod vodstvom prof. Nade Zerjal-Zaghet s sporedom 12 pesmi. Vabljeni člani in prijatelji društva.

VINOGRADNIKI IZ BORŠTA IN ZABREČA TER PD SLOVENEČ

priredijo v Borštu

5. PRAZNIK VINA

Spored:
SOBOTA, 31. MAJA
Ob 17. uri otvoritev.

NEDELJA, 1. JUNIJA
Ob 17.30 koncert godbe na pihala rudarjev in keramičar Svobode

Liboje: nastop moškega pevskega zbora «I. Cankar» iz Tabora; nastop folklorne skupine Svobode Sempeter.

PONEDELJEK, 2. JUNIJA

Ob 18. uri koncert godbe na pihala iz Brega: nastop domačega pevskega zbora.

Vse tri dni brezplačno ples ob zvokih ansambla «Pomlad». Vse tri dni bodo točili pristna domačina vina in deloval bo dobro za- ložen kios. Vabljeni!

● Ravnateljstvo prevzame službe
Acegata sporoča, da se bodo vojaki ob priliki praznika republike 2. junija lahko brezplačno peljali na vseh progah.

Stalno slovensko gledališče — TRST
KRSTNA UPORIZITEV
V počastitev 30-LETNICE OSVOBODITVE

RIŽARNA

(dokumentarna drama)

Dokumentarno gradivo: ALBIN BUBNIC
Besedilo: FILIBERT BENEDETIČ
Miroslav Košuta
Režija: JOŽE BABIČ
MARIO URSIČ
Klavdij Palčić
ALEKSANDER VODOPIVEC
MARIJA VIDAU

Nastopa ves ansambel Stalnega slovenskega gledališča, pomnožen s gosti in sodelavci Slovenskega amaterskega gledališča iz Trsta. Sodeluje tudi moški pevski zbor «Tabor» v Opčin pod vodstvom dirigenta Svetka Grgiča.

PONOVI TE:

DANES, 30. t.m., ob 20.30 abonma red E - mladinski v četrtek
JUTRI, 31. t.m., ob 20.30 > > B - 1. sobota po premieri
V nedeljo, 1. jun., ob 16.00 > > C - 1. nedelja po premieri

Gledališča

VERDI
DANES ob 21. in jutri ob 18. bosta na sporedu koncerta, ki ju bo dirigiral Reynald Giovaninetti. Nastopila bo tudi sopranistka Gloria Paulizza. Pri gledališki blagajni so na razpolago vstopnice.

Kino

La Cappella Underground 19.00—21.45
«Il dottor Stranamore, ovvero come ho imparato a non preoccuparmi e ad amare la bomba» (1963). Režija Stanley Kubrick. Igrajo Peter Sellers, George C. Scott, Slim Pickens, Ariston 16.00 «Mattatoio 5». Barvni film. Režija George Roy Hill.

Grattaccio 16.00 «...E poi non ne rimase nessuno». Oliver Reed, Elke Sommer, Adolfo Celi, Gert Frobe. Barvni film.

Excelsior 16.00 «Le mele marce». Peter Fonda, Jean Philip Law. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Nazionale 16.00 «La profonda luce del sensi». Lucia Bosé. Barvni film. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Finice 16.00 «Peccati in famiglia». Edy Williams, Renzo Montagnani, Michele Placido. Prepovedano mladini pod 18. letom.

Eden 16.30 «Bruce Lee: un cuore d'oro, due mani d'acciaio». Barvni film.

Ritz 16.00 «Operazione Rugebudo». Peter O'Toole. Barvni film.

Aurora 16.30 «L'ultimo domicilio conosciuto». Lino Ventura.

Capitol 16.30 «La città gioca d'azzardo». Luc Merenda. Barvni film.

Prepovedano mladini pod 14. letom.

Cristallo 16.15 «Paolo Barea maestro elementare». Praticamente musica. Barvni film z Renato Pozzetto.

Prepovedano mladini pod 14. letom.

Impero 16.30 «S.P.Y.S.A.». Barvni film.

Filodrammatico 16.30—22.00 «Giuchio d'amore alla francese». Prepovedano mladini pod 18. letom.

Moderno 16.30 «Lilli e il vagabondo». Walt Disneyeva risanka.

Ideale 16.00 «Addio fratello crudele». Charlotte Rampling. Oliver Tobias. Barvni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Vittorio Veneto 16.30 «Sistema d'America e torto». Paolo Villaggio, Sterling S. Jacques. Barvni film.

Abbazia 16.00 «Mercoledì delle ceneri». Igrata Elisabeth Taylor in Henry Fonda.

Radio 16.00 «Jeff Bonit l'uragano di Macao».

Mignon 16.00 «Il mio nome è Nessuno». Terence Hill. Barvni film.

Astra 16.30 «Professore venga accompagnato dai genitori». Aldo Mascione in Jacques Dufilho. Barvni film.

Volta - Milje 17.00 «La Scudaglia dei falchi rossi». David McCallum. Barvni film.

Kino Škeđen: Retrospektiva Boštjana Hladnika. 18.00, 19.45 in 21.30 «Fantastična balada» (1957), kratki film in «Ples v dežju» (1961), igrajo Duša Počak, Miha Baloh, Rado Nakrst in Jože Zupan.

Neposredni obdelovalci so se poslužili 2.192 specialističnih storitev za skupno 7.897.000 lir. Neposredni obdelovalci so se poslužili tudi 1.824 splošnih zdravniških pregledov v ambulantni in na domu.

S prispevki deželnih zakonov je bila izdana neposrednim obdelovalcem upokojenecem farmaceutica podpore v posredni obliki za skoraj 500 milijonov lir. Aktivne enote pa so za farmaceutsko oskrbo porabile nad tri milijone lir.

Za dopolnilno podporo upokojenecem je bilo porabljenih 340.000 lir, za aktivne neposredne obdelovalce pa 337.000 lir. V isti poslovni dobi je bilo izdanih tudi za skupno 650 tisoč lir nakazila za porode.

Ob koncu svojega poročila se je predsednik zahvalil vsem sodelavcem, članom upravnega sveta in je izrazil prepričanje, da bo bolniška blagajna nadaljevala s storitvami, ki ostanejo v njeni pristojnosti, da bi zagotovila zavarovancem tiste storitve, ki so jih že dosegli, vse do vključitve bolniškega zavarovanja za neposredne obdelovalce v vsedrjavno zdravstveno službo.

Po poročilu nadzornega odbora, so svetovalci soglasno odobrili obračun. Poleg predsednika Kodriča so seji upravnega sveta prisostvovali še svetovalci Delbisi, Tul, Guštin, Kalc, Perčič, član nadzornega odbora Crevatin ter ravnatelj bolniške blagajne dr. Freschi.

● Drevi ob 20. uri bo v krožku «Che Guevara» v UL Madonina 19 predstavitev dveh novih knjiž o odprtem borbem gibanju v naših krajih in sicer «Batallona Alme Vivros», ki so jo napisali Paolo Sema, Aldo Sola in Marietta Bibalo, ter «Antifasistični boj v furlanski nižini in na Goriskem» avtorja Bruna Steffaja. Sledilo bo predvajanje antifasističnega filma «Bianco e nero» znanega režiserja Pietrangela.

77. maja je preminil

dr. STELIO DANESE

funkcionar Tržaškega Lloydja v pokoju in dolgoletni član veslaškega kluba «Adria».

Pogreb dragega pokojnika bo danes, 30. maja, ob 9. uri iz mrtvašnice glavne bolnišnice.

Zalostno vest sporočata žena Alba Rosman-Pizovna in hčerka Mara z možem Luciom Mucchinom.

Trst, 30. maja 1975

Sožalju se pridružuje Franc Rosman z družino v Caracassu.

V DOBI ENERGETSKE KRIZE

Termojedrska centrala bo edina rešitev?

Potrebe sodobne družbe vedno bolj naraščajo. Do pred nekaj leti se sploh nihče ni vprašal, ali ima svet na razpolago dovolj sredstev, da bi kril te potrebe. Kak redek znanstvenik se je opogumil in opozoril svet, da zaloge surovin pojenjavajo in da bi ne bilo napak, zahtevati oziroma porabo nekoliko skrajšati, na eni strani zahteve potrošnika, na drugi pa pohlep po dobičku producenta. Glas redkega strokovnjaka, ki je opozarjal na varčevanje, pa je vedno ostal brez odmeva. Nekega dne pa je izbruhnila energetska kriza in ljudje so se zavedli, da tudi bogastvo pozna svoje meje. Začela se je energetska kriza, ki pogosto je ves razvoj. V zvezi s tem je zanimivo, kaj menijo moskovski list «Trud» o termojedrskih elektrarnah kot enem najpomembnejših virov za dobavo energije v prihodnosti. Sovjetski list piše:

Potrebe družbe neprestano naraščajo. Kako zadovoljiti potrebe po energiji?

Ena od najbolj perspektivnih poti razvoja energetike in tudi ekonomike leži v izkoriščanju, v uporabi jedrskih virov energije. Obstajata dve skupini atomskih jedr, ki morejo po določenih pogojih izločati ali proizvajati energijo. To so lahka jedra in težka jedra (uran in torij). Lahka jedra sproščajo energijo pri spajanju, pri fuziji, težka jedra pa sproščajo energijo pri svojem razpadanju. Reakcija razpadanja se vrši v običajnih atomskih elektrarnah.

Vodilni atomsko težko, ki je dvakrat večja od običajne, je tako imenovani «težki vodik» ali deuterij. V termičnih jedrskih reakcijah spajanja ali fuzije pride v poštev deveterji ali tritij, to se pravi vodik s trojno atomsko težo. Pri fuziji jedr se sprošča velika količina energije. To je termojedrska sinteza. V morjih in oceanih je ogromno deveterji. Tritij, torej vodik s trojno atomsko težo. Pri fuziji pridobival iz drugega elementa iz litija v samem termojedrskem reaktorju.

In kaj je do sedaj preprečevalo pri gradnji, pri ustvarjanju jedrskih reaktorjev? Osnovna težava se sestoji v tem, da je možno izvajati sintezo le pri velikih temperaturah, izraženih v stotinah milijonov stopinj Celzija. Te temperature se dosežejo le pri jedrskih eksplozijah.

Jedrske eksplozije so po preveč močne, preveč eksplozivne za potrebe energetike. Tudi če jih uporabljamo v mirolnih namene. Potrebno je torej ustvariti sistem, k, bi bil podoben motorju z notranjim izgorevanjem, v katerem pa bi bilo možno ponavljati jedrske eksplozije v zaprtem prostoru. Seveda pa bi jedrske eksplozije ne smele biti takšne, kakršne ne smejo biti jedrske eksplozije. V Sovjetski zvezi in tudi v drugih deželah intenzivno raziskujejo možnost, da bi mogli izvajati termojedrske eksplozije tega obsega, to se pravi nekatere majhne eksplozije, ki bi jih v določenem razmerju mogli primerjati ponavljajočim se eksplozijam v avtomobilskem motorju.

Veliko dlje so prispela raziskovanja na področju tako imenovane stacionarne reaktorja za jedrsko sintezo, reaktorja, ki bi ga mogli normalno izkoriščati. Da bi se razlaga plazma, to se pravi plin v joniziranem stanju, časovno ohranila, zadržala, se uporabljala magnetno polje. Izkazalo se je namreč, da je za magnetno izolacijo jedrskega goriva najbolj primerna tako imenovana magnetna «pasta» v obliki veličanskega obroča v obliki osmice, ki ji pravijo tudi toroid.

Tokovi v največjih termionuklearnih napravah te vrste dosežejo tudi do milijon amperov, s tem pa se dosežejo temperature deset milijonov stopinj Celzija. Takšen termojedrski reaktor deluje v jedrskem inštitutu «Kurchatov» v Sovjetski zvezi in so mu nadeli ime «tokamak». Znanstveniki iz vsega sveta so se prepirali v to, da ima ta sistem prednost pred vsemi podobnimi sistemi in na vsem svetu je danes že kakih deset tvevanj reaktorjev. Takšne reaktorje imajo ali jih grade v ZDA, v Franciji, Angliji, Zvezi republik Nemčiji, na Japonskem in tudi v Italiji. Reaktor «otomak» je verjetno najboljši «kandidat» prvega pravega termojedrskega reaktorja tudi v praktični rabi.

Sedaj grade v zavodu Kurchatov doslej največji totamak na svetu. Kaj je potrebno, da bi se dose-

(Nadaljevanje na 6. strani)

Za sodobno modo lahko mirno rečemo, da je «demokracična». Dupača pač vse, kar si nekdo zamisli ali omisli. Seveda je vprašanje, če je vse lepo in okusno. Sicer pa je hkrati tudi znano, da se človekov okus naglo menja, saj smo se pred nekaj leti navduševali najprej nad «vročimi hlačkami», nato nad «mini» ali celo «mini-mini krili», sedaj pa pogledujemo za dolgi krili, tesno priležajo hlačami ali pa preprosti ženski pižamami, ki jih vidavamo na ulicah

SEDEM DNI POTOVANJA PO AVSTRIJI IN ZAHODNI NEMČIJI

Najprej po trgovinah «sexi-blaga» nato še k Rubensom, Cranachom itd.

Čistoča je zares lepa stvar - «Sexi» čtivo gre veliko v promet - Bogastvo stare umetnosti! Tudi v Nemčiji delijo globo - Zadnje marke le za pot domov...

III. «Ali vidva imata otroke?», je vprašal. «Da, dva.» Nato, — «Govorita sta punčki, ne?», «Ne, oba sta fantala» — «O, dajte enega meni, da bom imel komu zapustiti hišo!» — Potegnil je na dan listnico in izvilke 20 mark. «Kupite darila za otroke, — od mene, — je dodal.

S Petrom sta se zelo zgovorno pogovarjala se o marsičem. Kolikor sem sledila, sem izvedela, da so Bavarci zelo naklonjeni Straussu in njegovi stranki. Izvedela sva tudi, da sva iz Muenchna odšla dve uri pred Straussom govornik, tako sva slišala samo uvodne zvočnice in gledala procesijo lutk na glavnem stolpu Rathausa (stare mestne hiše). Dali so nama tudi nekatere politične reklame in strankin časopis.

Z denarjem sva kar izhajala. Ni bilo tako drago, kot sva sodila po okolici Kitzbuehla. Po treh dneh potovanja sva se oddolila še za štiri dni bivanja v Muenchnu. Tudi bencin naju je po njihovi menjavi dinarja stal le 30 par več kot doma. V Avstriji enako. Šla sva pa sem, da se je medtem še malo pocenilo. Pozno zvečer sva se vrnila v Muenchen. Sklenila sva, da si za ta čas poiščevo prenočišče v kakem bližnjem naselju. Vrtila sva se po cestah blizu Starnberga — letoviškega mesteca z jezerom — ko naju ustavi avto nemške registracije in gospodinja, ki izstopi, spregovori v srbohrvaščini. Svetuje nama, da poiščevo nekje jugoslovansko gostilno v bližini, češ da je tam prosto in poceni.

Odpravila sva se tja. Gospodar je rekel Petru, ki ga je ogovoril najprej v nemščini, da se bo dogovorila takoj. Potem je Peter spregovoril po srbohrvaščini in ga je polomil. Od devete ure in pol do skoraj enajste zvečer sva čakala, kdaj se bomo lahko domeni za prenočišče. Gostov je bilo precej, toda ob pol enajsti so začeli zapirati, tako, da je

naju gospodar pozno po enajsti uri peljal po večgostih topnicah z umazano preprogo do sobe. Tudi soba je bila videti zanemarljiva: vrata omare so bila polomljena, voda je nenehno curknila iz pipe in na postelji je bila samo ena pernatna odeja. Slabo sva spala, ker sva se vsa noč borila za to pernico.

Na listku v sobi je pisalo, da je zajtrk od 7. do 9. ure. Ob pol desetih sva se prikazala spodaj, a tam ni bilo še žive duše. Malo kasneje je se pojavila neka ženska, očito kaka gostilničarjeva sorodnica in naju potolažila, da ob pol desetih do desetih že bodo vstane. Šla sva na jutranji sprehod. Nazaj grede sva sklenila, da se čimprej preseliva v kako normalno sobo. Ob 10. uri so bila zaklenjena že vsa vrata. Slišati je bilo domačo kletvico, odprla je s ključki, nato je dekle odprla vrata.

Potem sva vprašala za prenočišče na drugi strani ceste. Odprla nama je ženska, ki se je kar vmetala ob beline. Vse naokoli tudi tak: brez praška, vse na svojem mestu. Najbolj mi je ugajalo staro pohištvo: omare, skrinja, miza, stoli, omara za lincenje. Tugoval je po se kot akustika in jim ni bilo videti konca. Naslednje jutro sva posvetila prodajalnam s «sexi artikli», kot je pisalo. Stopila sva v dve prodajalni. V prvi ni bilo posebnega navala kupcev. Prodajali so največ porno literaturo in tiste maže, ki naj bi naredile moške bolj čile, mlade in sploh... Nekaj primerkov teh je bilo tudi na policah. V drugi prodajalni na Marijinem trgu pa se je ljudi kar trlo. Da si ne bi ogledovali samo fotografije, so po zvočniku vabili naj si vsak ogleda še «sexi film». Zastonj, če kupi katerokoli stvar za deset mark. Ponudba ni bila neumna, Javajet mark pa je le preveč. Čez pol ure pa sva bila tega sexa že sita.

Predzadnji dan sva posvetila bolj vzvišenim ogledom. Stopila sva najprej v nekaj lepih cerkvah. V Theatinerkirche sva občudovala pravi barok. Nato sva si izmed množice muzejev in umetnostnih galerij izbrala antično Giptoteko in Bavarsko mestno zbirko slik. V Giptoteki hranijo precej lepih grških primerkov: speči satir, avtor rekonstruirana skupina rimskih vojakov z otoka Cima. Rimljanji pa se predstavijo skorajda samo do prsi.

Ob 19. uri sva brez težav našla Leopoldstrasse in Bavarsko mestno galerijo. Vstopnina znaša eno marko in pol na osebo, sprejme te pa velika hlaša s stopniščem na levo in desno. Potem si pa na vodič lahko izbereš, kaj si boš ogledal, kajti v uri in pol si lahko ogledaš največ četrtino mestne zbirke. Na levo v prtiličju sva se srečala z Breuglom. To je drugače krajine, kot sem ga poznala doslej s slik z množičnimi prizori. Vse njegove krajine in kmečke idile obseva nekje izza oblakov živ sončni žarek, kot nasmehek, kot obluba. Breugla sta gotovo dve sobi polni. V prtiličju je poleg drugih, manj znanih slikarjev še nekaj Cranacha in Duerera. Najprej sem se ustavila pred Cranachovim portretom neke kneginje. Občlena bogato, z očmi, ki zrejo v daljavo. Bel rožnat obraz, za katerega ne moreš reči, kot pri «Moni Lizi», da je lep ali grd. Roke, kot dve perutnici, še prstani jih težijo. Črno - rdeča čipkasta obleka pa jo postavlja v svet, ki je minil pred štiristo leti.

Duererjev avtoportret — najprej sem menila, da gledam Kristusovo glavo. Obraz z dolgimi, valovitimi lasmi, raven nos, kar poudarja moškost, oči pa malce mandeljnost oblike.

V prvem nadstropju je razstavljena tako imenovana holandska šola. Rubens, ki se ponaša s srednjimi, velikimi in ogromnimi platnami, — sta polni dve dvorani in še nekaj tretje. Ta Rubens, ta kmet, ki je ljubil lov, vino, polne ženske, je dobro vedel, kaj se pravi grešiti. Njegovi grehi na sliki pa niso telesne narave: spacena usta, zeleni obrazi, groza v

zero ima bolj hladno vodo, a zaigrati se je dalo. Ob 16. uri sva se napotila v Muenchen na kosilo in ogled. Na Marijinem trgu sva zašla v lokal, poln ljudi. Dobila sva dve obilni porciji in plačala 14 mark. Naslednje jutro sva prvič zajtrkovala pri gospe. Sedla sva k že pripravljeni mizi. Nato je prihitela gospa, vsa belo oblečena, pozdravila goste in hitro pogledala naokoli. Z urno roko mi je poravnala nožek. Zajtrk je bil tako slovesen, da si nihče ni upal cmokati ali celo kolcat, niti cigarete si nisva upala prižgati.

Tisto popoldne sva se tri ure (s pomočjo mestnega načrta) vozarila po Muenchnu. Hotela sva na Marijini trg pa se nama je vedno izmuznil. Ko sva obstala pri Karlovih vratih, sem bila že čisto brez živcev. Zato sva se odpravila peš in tako sva tudi hitro prišla tja. Ugotovila sva, da se v center z avtom ne more, tudi nekatere pusčice kažejo narobe, kot je to označeno v načrtu.

Ponoči sem prav slabo spala: v polnu se mi je sanjalo o samih «strasah» (ulicah): Leopoldstrasse, Linderstrasse... Raztugoval se po se kot akustika in jim ni bilo videti konca. Naslednje jutro sva posvetila prodajalnam s «sexi artikli», kot je pisalo. Stopila sva v dve prodajalni. V prvi ni bilo posebnega navala kupcev. Prodajali so največ porno literaturo in tiste maže, ki naj bi naredile moške bolj čile, mlade in sploh... Nekaj primerkov teh je bilo tudi na policah. V drugi prodajalni na Marijinem trgu pa se je ljudi kar trlo. Da si ne bi ogledovali samo fotografije, so po zvočniku vabili naj si vsak ogleda še «sexi film». Zastonj, če kupi katerokoli stvar za deset mark. Ponudba ni bila neumna, Javajet mark pa je le preveč. Čez pol ure pa sva bila tega sexa že sita.

Predzadnji dan sva posvetila bolj vzvišenim ogledom. Stopila sva najprej v nekaj lepih cerkvah. V Theatinerkirche sva občudovala pravi barok. Nato sva si izmed množice muzejev in umetnostnih galerij izbrala antično Giptoteko in Bavarsko mestno zbirko slik. V Giptoteki hranijo precej lepih grških primerkov: speči satir, avtor rekonstruirana skupina rimskih vojakov z otoka Cima. Rimljanji pa se predstavijo skorajda samo do prsi.

Ob 19. uri sva brez težav našla Leopoldstrasse in Bavarsko mestno galerijo. Vstopnina znaša eno marko in pol na osebo, sprejme te pa velika hlaša s stopniščem na levo in desno. Potem si pa na vodič lahko izbereš, kaj si boš ogledal, kajti v uri in pol si lahko ogledaš največ četrtino mestne zbirke. Na levo v prtiličju sva se srečala z Breuglom. To je drugače krajine, kot sem ga poznala doslej s slik z množičnimi prizori. Vse njegove krajine in kmečke idile obseva nekje izza oblakov živ sončni žarek, kot nasmehek, kot obluba. Breugla sta gotovo dve sobi polni. V prtiličju je poleg drugih, manj znanih slikarjev še nekaj Cranacha in Duerera. Najprej sem se ustavila pred Cranachovim portretom neke kneginje. Občlena bogato, z očmi, ki zrejo v daljavo. Bel rožnat obraz, za katerega ne moreš reči, kot pri «Moni Lizi», da je lep ali grd. Roke, kot dve perutnici, še prstani jih težijo. Črno - rdeča čipkasta obleka pa jo postavlja v svet, ki je minil pred štiristo leti.

Duererjev avtoportret — najprej sem menila, da gledam Kristusovo glavo. Obraz z dolgimi, valovitimi lasmi, raven nos, kar poudarja moškost, oči pa malce mandeljnost oblike.

V prvem nadstropju je razstavljena tako imenovana holandska šola. Rubens, ki se ponaša s srednjimi, velikimi in ogromnimi platnami, — sta polni dve dvorani in še nekaj tretje. Ta Rubens, ta kmet, ki je ljubil lov, vino, polne ženske, je dobro vedel, kaj se pravi grešiti. Njegovi grehi na sliki pa niso telesne narave: spacena usta, zeleni obrazi, groza v

M. M.

REDVČERAJŠNIM V KOPRU

Predstavljen Sgorlonov roman «Leseni prestol»

Dosedanji rezultati založbe «Lipa» v izdajanju italijanskih avtorjev v slovensčini - Naj bi «Sgorlon s svojim plemenitim pisanjem in s svojim humanizmom tudi prispeval k zblizovanju naših kultur»

Kakor smo večeraj na kratko poročali, je bila predsmotnjim v posebni sobi koprškega gostišča Capris svečana predstavitev slovenskega prevoda dela furlanskega pisatelja Carla Sgorlona «Leseni prestol». Svečanosti se je udeležilo večje število predvsem predstavnikov kulturnega in javnega življenja iz Kopra in Trsta. Navzoč je bil tudi sam avtor dela Carlo Sgorlon, navzoča je bila tržaška rojakinja Neva Godini, ki je delo prevedla v slovensčino. Med gosti sta bila jugoslovanski generalni konzul v Trstu Ivan Renko in italijanski generalni konzul v Kopru Onofrio Gennaro Messina. Navzoči so bili

nadalje predsednik občinske skupščine Koper Mario Abram, direktor Radia Koper Miro Kocjan, direktor koprške TV Dušan Fortič, predstavnik Italijanske unije A. Apollonio, navzoča sta bila šolski svetnik za italijansko šolstvo v Kopru, Piranu in Bujah prof. Visintin in šolski svetnik za slovensko šolstvo na Tržaškem in Gorškem prof. Sivec; navzoč je bil tudi višji šolski skrbnik iz Trsta prof. Angioletti.

Goste je v imenu založbe «Lipa», ki je knjigo izdala pozdravil Črtomir Kolenc, ki je v svojem kratkem nagovoru, podčrtal vedno bolj tesne vezi med sosednima deželama in narodoma in v zvezi s tem rekel:

«Ni še dolgo tega, kar smo v Kopru imeli v gosteh umetnostne zgodovinarje tren dežel, Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroške. Takrat smo opazili, da so se vsi udeleženci posveta med seboj tikali, da so bili prijatelji in da so obravnavali vrsto skupnih problemov. Zato smo jim morali priznati, da pri ustvarjanju dobrega sosedstva pogumno korakajo pred tistimi, ki jim je zaupano odločanje o političnih stvareh... Med pisatelji pa te vezi niso tako trdne. Naša založba pa se že vrsto let trudi, da bi slovenskemu bralcu posredovala tudi do sežke sodobne italijanske književne ustvarjalnosti.

Založba «Lipa» je rasla na razvalinah preteklosti, potem ko si je naša beseda ponovno priborila pravico do življenja na tej zemlji. V svoj program je že zgodaj zapisala, da želi biti poslednjič dveh sosednih kultur. V izvajanju tega programa so pri naši založbi izšli v zadnjem času, med drugimi avtorji tudi Moravia, Pratolini, Palazzeschi, Buzzatti, Casola in sedaj Sgorlon. V fazi prevajanja pa sta še Bevilacqua in Elsa Morante. Naj še posebej omenim dvojico izdajo Morandijevih pesmi v zbirki «Pisniški listi», ki jo izdajamo skupno z Založništvo tržaškega tiska, v kooperaciji pa smo objavili tudi dvojico izdaj Preremova «Krst pri Savisi».

Ko je Črtomir Kolenc navedel dosedanje dosežke in še nekatere programe, je svoje izvajanje zaključil takole: «Vendar pa želimo prevodom iz italijanskega posvetiti še večjo pozornost in slovenskega bralca še bolj informirati o dogajanjih v sodobni italijanski književnosti. Naša želja je, da bi «Leseni prestol» med slovenskimi bralci bil lepo sprejet in da bi Sgorlon s svojim plemenitim pisanjem in s svojim humanizmom tudi prispeval k zblizovanju naših kultur. Še posebej književnosti naših narodov, pa tudi k ustrvarjanju prijateljstva med pisatelji z obeh strani meje.»

Kaže, da bo avtor «Lesenega prestola» pobudo in željo, ki jo je izrazil Črtomir Kolenc, rade volje sprejel, kajti na srečanju se je iskreno zahvalil za pozornost in pos-bej podčrtal svoje zadovoljstvo, da je bilo njegovo delo, ki bo prevedeno še v številne tuje jezike, tudi v japonsčino, v jezik majhnega sosednjega naroda, naroda, ki živi ob njegovem majhnem furlanskem narodu.

O avtorju Carlu Sgorlonu in o njegovem romanu «Leseni prestol» je govoril prof. Josip Tavčar, ki je obširneje govoril najprej o Carlu Sgorlonu, nato pa nadal tudi sintetizirano vsebino dela.

ALENKA

V OGNJENEM VRTINCU

Risbe Vladimir Herceg

Besedilo Ciril Gale

RADIO VELE VIZIJA

PETEK, 30. MAJA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

- 10.30 - 11.50 Sola
- 12.30 Poljudna znanost: Monografije
- 12.55 Napravimo družno
- Skupina mladeničev iz Perugia se je strnila v organizacijo za nabiranje sredstev za pomoč deželam tako imenovanega tretjega sveta.
- 13.30 DNEVNIK
- 16.00 - 17.00 Sola
- 17.00 DNEVNIK
- 17.15 Program za najmlajše: Obhodnica nočnega čuvaja
- 17.45 Program za mladino: Podvodno življenje
- 18.15 Angleški kratkometražni film
- 18.45 Poljudna znanost: V PRICAHOVANJU OTROKA
- Mlada mamica opravlja zadnje priprave, preden se napoti v porodnišnico, da bi rodila svojega prvega otroka. Osmo nadaljevanje ciklusa z gornjim naslovom strnjuje vse pričakovanje otroka.
- 20.00 DNEVNIK
- 20.40 Teden aktualnosti
- 21.45 Klasična, lahka in pop glasba
- 22.45 DNEVNIK in Vremenska slika

DRUGI KANAL

- 14.00 Teniški tekmovalci v Rimu za mednarodni pokal
- 18.45 Sportni dnevniki
- 19.00 Potovanje v Karaci
- Vittorio Nevano in Giorgio Gatta sta opisala pot štirih holandskih kamionistov od Rotterdamu do Karacija. Vzrok temu neverjetnemu skoraj nemogočemu potovanju je bila zapora Šueškega prekopa po znani vojni med Arabci in Izraelci. Tovornjaki opravijo pot iz Holandske preko Nemčije, Avstrije in Jugoslavije do Dardanelov ter nato nadaljujejo preko Turcije in drugih dežel vse do Pakistana. Štirje vozači se na tej dolgi poti srečujejo s povsem drugačnimi okoliščinami od tistih, na katere so sicer vajeni pri svojem, napornem vendar pa normalnem poklicu. Potovanje traja 30 dni
- 20.00 Ob 20. uri
- 20.30 DNEVNIK
- 21.00 TRIJE POSEVI NASI DNEVI
- Delo obravnava nasilij, ki se pa na zunaj kiti s predanostjo in ljubeznijo, kar pa je tipično za ameriško «mamie». To je sicer tipično za svet onstran Atlantika, vendar pa ne smemo pozabiti, da poznamo v Italiji tipični «stili», ki mu pravimo «mamismo». Zato morda ne bo napak, da si to delo ogledamo in si ustvarimo določeno podobo o pojavu kot takem
- 22.30 Podelitev nagrade Neapeli za pripravednost

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 8.10, 14.10 in 16.05 TV Sola
- Računstvo, Arboretum Trsteni, Ali ste vedeli, Jedrska energija, Orgie, Seminar, Zagorje, Literatura itd.
- 10.50 in 15.30 Angleščina
- 17.15 Morda vas zanima: Slikarice
- 17.50 OBZORNIK
- 18.05 Slovenski rock 75: Bumerang
- Ansambel «Bumerang» je verjetno najbolj popularen ansambel v Sloveniji. Precej zaslug za to ima njihov vodja, kitarist Gorjup, ki velja za enega najboljših kitaristov v Sloveniji. Za oddajo «Slovenski rock 75» je ansambel pripravil štiri skladbe:
- 18.40 Spoznavajmo otrokov svet: PREČKANJE CESTE
- V šestih oddajah cikla «Spoznavajmo otrokov svet» bo govor o prometni vzgoji. Za odraslega človeka omenijo ceste okno v svet, za otroka mnogokraj pa igrišče, ker je igra otrokov način življenja. Toda cesta, promet, avtomobili itd., vse to je za otroka nevarno, kajti kaj vse se lahko zgodi otroku, ko odhaja v šolo ali ko se iz šole vrača
- 19.10 Risanka
- 19.30 DNEVNIK
- 19.50 Notranje politični komentar
- 20.10 WATERLOO — celovečerni film
- «Waterloo» je sovjetsko - italijansko - ameriški film, ki ga je režiral Sergej Bondarčuk.
- Bitka je bila 18. junija 1815 in so zavezniški protinapoleonske koalicije nemagajljivo Napoleona dokončno potolčile. Film je pravi spektakel, hkrati pa prepričljiv. Zaslužno za to je treba pripisati režiserju, ki je temeljito preučil zgodovinske podatke in dejstva in potvarjal, Sicer pa se je Bondarčuk preizkusil in kar dobro obnesel tudi v filmu «Vojna in mir», kjer je imel tudi opravka z množičnimi spopadi med Napoleonovo in rusko vojsko.
- 22.35 DNEVNIK
- 22.45 TV festival — Portorož 75

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 19.55 Otrški kotic — risanke
- 20.15 DNEVNIK
- 20.35 IVAN VASILJEVIČ JE ZAMENJAL POKLIC — celovečerni film
- 22.05 Slovenski ansambli: ANSAMBL BORISA FRANKA

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15
- Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.40 Sola; 12.00 Opoidne z vami; 13.30 Glasba po želji; 17.00 Program za mladino; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Sola; 18.50 Sodobni ital. skladatelji; 19.10 Aleksij Pregarc; «Habna hiša»; 19.25 Jazz; 20.00 Sport; 20.35 Gospodarstvo in delo; 20.50 Koncert; 21.20 V pesnem koraku.

KOPER

- 6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 9.00 Barok v glasbi; 9.30 Priljubimo jim; 10.15 Ansambel «La Vera Romagna»; 10.45 Glasba in nasvet; 12.00 Glasba po želji; 14.15 Plošč; 15.00 Tretja stran; 15.50 in 16.10 Poskoč; 16.45 Trops Pops; 17.15 Kulturna panorama; Primorski študentje na tujem; 18.00 Orkestralne melodije; 18.40 Domači pevski zbori; 19.00 Prenos RL; 19.30 Pisana glasba; 20.00 Glasba in zvok; 20.45 Lahka glasba; 21.30 Simf. koncert.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00
- Poročila; 7.40 Jutranja glasba; 8.30 Povečave; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Reportaža; 11.30 Plošča za polje; 12.10 Filmska glasba; 13.20 Strnjena komedija; 14.05 Odprta linija; 14.40 Nadaljevanje; 15.10 Program za mladino; 17.05 Koprsko in operna glasba; 18.05 Pisan glasbeni spored; 19.30 Glasbo divjega zahoda; 20.20 Ponočno na sporedu; 21.15 Koncert
- II. PR. GRAM
- 7.30, 8.00, 13.30, 14.30, 19.20
- Poročila; 7.40 Lahka glasba; 8.40 Kako in zakaj?; 8.55 Melodrama; 9.35 Nadaljevanje; 9.55 Plošča za polje; 10.35 Na vaši strani; 12.40 Alto gradimento; 13.00 Hit Parade; 13.50 Kako in zakaj?; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno-govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.50 Telefonski pogovori; 19.20 Giro d'Italia; 21.30 Popoff.
- SLOVENIJA
- 7.00, 8.00, 13.00, 14.30, 15.00, 19.10
- Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Radijska Sola; Otroške ljudske pesmi; 9.30 Jav. narodna glasba; 10.15 Uganite, pa vam zaigramo; 11.20 Z nami doma in na poti; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Povečave; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Zbor gimnazije Koper; 15.30 Napotki za turiste; 15.45 «Vrtljak»; 16.50 Človek in zdravje; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Iz koncertov in simfonij; 18.05 Ogledalo našega časa; 18.15 Zvočni signali; 19.40 Ansambel Vilija Petriča; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Sport-pops 20; 21.15 Oddaja o morju; 22.20 Zvoki iz logov domačin; 23.30 Literarni nokturno; 23.15 Jazz pred polnočjo.

Horoskop

- OVEN (od 21.3. do 20.4.) Izredno lep uspeh za intelektualce. Ne pozabljajte svojih prijateljev. BIK (od 21.4. do 20.5.) Morebitne koristne spremembe v poslovnih organizacijah. Nekoliko napeti odnosi z drago osebo.
- DVOJČKA (od 21.5. do 22.6.) Ogibajte se megalomanskih iniciativ. Zvečer se boste udeležili izredno zanimivega razgovora.
- RAK (od 23.6. do 22.7.) Neko finančno vprašanje ne bo moglo zavreti poteka vašega poslovanja. Prejeli boste darilo.
- LEV (od 23.7. do 22.8.) Prvi vtis ni vselej gotov, zato premislite. Prijeten večer v družbi novih prijateljev.
- DEVICA (od 23.8. do 22.9.) Da bi rešili delikatno vprašanje, boste morali uporabiti vse svoje sposobnosti. Ljubosumnost.
- TEHTNICA (od 23.9. do 23.10.) Uspešen poslovni razgovor vam bo zagotovil rezultat. Skušajte biti iskreni.
- SKORPIJON (od 24.10. do 22.11.) Ne nalagajte si preveč dela. V teku večera zanimiv pogovor. Bodite previdni.
- STRELEC (od 23.11. do 20.12.) Zahvaljujete svoji previdnosti boste premagali nekatere težave. Posvetite večer le sebi.
- KOZOROČ (od 21.12. do 20.1.) Prevzeti boste morali odgovornosti, da bi povečali dohodke. Spremembe v načrtih.
- VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Po lepem uspehu bo najbolje, če se

KOLESARSTVO

GIRO D'ITALIA

Italijan Giovanni Battaglin prvi na obeh razpredelnicah

Osvojil je etapo na kronometer in oblekel roza majico - Gi-
mondi je pridobil 10 sekund - Galdos nazadoval na 3. mesto

FORTE DEI MARMI, 29. — Danes je bila na mednarodni kolesarski dirki «Giro d'Italia» na sporedu etapa na kronometer. V Versilli so morali tekmovalci prevoziti 40 km dolgo progo, na kateri je bil najhitrejši Italijan Giovanni Battaglin, član ekipe Jollyceramica.

Battaglin si je s to zmago priboril tudi prvo mesto na skupni lestvici, na kateri je prišlo do še več drugih sprememb, saj je prejšnji nosilec roza majice Galdos na današnji skupni lestvici šele tretji.

Lestvica 13. etape je bila taka:

1. Battaglin s časom 47'04"	in s po- prečno hitrostjo 48,438 km/h
2. Felice Gimondi	po 13"
3. Roger De Vlaeminck (Bel.)	18"
4. Giampatrizia Baronechelli	36"
5. Knut Knudsen (Norv.)	in
6. Fausto Bertoglio (It.)	41"
7. Pfenninger s časom	48'11"
8. Salm	48'40"
9. Rodriguez	48'42"
10. Perletto	48'47"
11. Riccomi	48'50"
12. Fraccaro	48'59"
13. Zilioli	49'07"
14. Panizza	49'12"
15. Beplini	49'14"
16. Cavalcanti	49'17"
17. Pella	49'38"
18. Gonzales Linares	e. 5.
19. Galdos	50'23"

Skupna lestvica:

1. Battaglin	71.14'13"
2. Bertoglio	po 1'42"
3. Galdos (Sp.)	2'40"
4. Gimondi	3'20"
5. Baronechelli	3'43"
6. De Vlaeminck	4'43"
7. Perletto	5'09"
8. Riccomi	5'10"
9. Lasa	5'29"
10. Panizza	5'37"
11. Conti, 12. Bellini, 13. Fabbri, 14. Bergamo, 15. Salm, 16. Zilioli, 17. Crepaldi, 18. Boifava, 19. Bitossi, 20. Borgognoni.	

Poprečna hitrost vožnje po skupno 13 prevoznih etapah (2560 km) znaša 35,936 km na uro.

AVTOMOBILIZEM

ATENE, 29. — Zah. Nemeč Walter Röhrl je zmagal na 22. rallyju Akropolis. Tekmoval je na avtu Opel-Ascona 1,9 SR.

NOGOMET

VALENCIA, 29. — Nizozemski nogometaš Repp je podpisal pogodbo s španskim klubom Valencia. Repp se je obvezal, da bo tri leta nastopal za ta španski klub in bo dobil približno 40 milijonov lir na leto. Matični klub nizozemskega asa Ajax pa bo vnovič lepo vsoto 275 milijonov lir.

BASSANO DEL GRAPPA, 29. — Predsednik italijanske zveze nogometašev odv. Sergio Campana se je včeraj poročil z Antonietto Tramet iz Trevisa.

HALLE (NDR), 29. — V prijateljskem mednarodnem nogometnem srečanju je Poljska premagala reprezentanco NDR z 2:1 (0:0). V 75. minuti je za goste dosegel gol Leto. Vogel je sedem minut kasneje

izenačil za domačine, odločilni gol pa je v 87. minuti dosegel Marx.

Turnir Brega

V finalnem srečanju nogometnega turnirja Brega je osvojil 1. mesto Primorec, ki je po podaljških odpravil Primorje s 3:2.

V boju za 3. mesto je Zarja odpravila Gajo z 1:0.

PESCARA, 29. — V mednarodnem prijateljskem srečanju je Hajduk premagal Pescara s 3:1.

KOŠARKA

V 1. košarkarski diviziji je Begliano odpravil Dom s 99:64 (47:21).

ODBOJKA

V tradicionalnem srečanju rekreacijskih skupin Koprja in Trsta v odbojki so nocoj v Koprju privikrali zmagali Tržičani z rezultatom 3:2.

Srečanje ženskih ekip pa se je končalo z rezultatom 3:0 za Koper.

Ekipi sta tudi tokrat izmenjali položnostna darila in se dogovorila za nov srečanje, ki bo junija v Dolini. L. O.

TURIN, 29. — Romunija je zmagala na mednarodnem vaterpolskem turnirju v Turinu, pred Italijo A, čeprav so Italijani v zadnjem srečanju premagali prav Romune.

Zadnji izidi:

1. Romunija	(24:19) 6
2. Italija A	(28:26) 5
3. Madžarska	(30:26) 5
4. Jugoslavija	(27:28) 5
5. Španija	(32:35) 5
6. Italija B	3

TENIS

NA MPI V RIMU

MIMA JAUŠOVEC V ČETRTRFINALU

Med moškimi posamezniki so izloče-
ni že vsi Italijani in Jugoslavlani

RIM, 29. — Mlada Jugoslavanka Mima Jaušovec iz Maribora je dosegla na italijanskem mednarodnem teniškem prvenstvu v Rimu še en pomemben uspeh. V osmini finala zmagala je nad Nemko Masthoffovo in se je tako uvrstila v četrtfinale, to je med osem najboljših igralcev, ki so jo uvrstili na ta turnir kot nosilke skupine št. 4.

Jaušovec je uspešno startala tudi v ženskih dvojicah. Skupno s Tenneyovo je odpravila japonski par Saji - Funaki s 6:3, 6:1.

Današnji rezultati (osmine finala) so bili taki:

Ženske

Jaušovec (Jug.) — Masthoff (Zah. Nemčija) 6:1, 6:0
C. Evert (ZDA) — Bonicelli (Peru) 6:1, 6:3
Navratilova (ČSSR) — Boshoff (J. Afrika) 6:0, 6:4
Fromholtz (Avstrija) — Ebbinghaus (Zah. Nemčija) 2:0 zaradi odstopa zadnje.

Moški

Nastase (Romunija) — Dent (Avstrija) 6:1, 6:1
Borg (Švedska) — Bertolucci (Italija) 6:4, 6:1
Orantes (Španija) — Panatta (Italija) 6:2, 6:3
Vilas (Argentina) — Pilić (Jugoslavija) 6:4, 6:2
Ramirez (Mehika) — Barazzutti (Italija) 2:6, 6:0
Solomon (ZDA) — Szoke (Madžarska) 6:2, 6:3
Dibbs (ZDA) — Gottfried (ZDA) 4:6, 6:4, 6:1
Parun (NZ) — Meiler (ZRN) 7:6, 4:6, 7:5

Med moškimi posamezniki je Italija izgubila v tem delu tekmovalnega vse tri svoje predstavnike, vendar pa je Barazzutti klonil šele po treh nizih.

Tudi Jugoslovani Nikola Pilić je naletel v Vilasu na premočnega nasprotnika in je gladko klonil.

3. DIJAŠKO OBMEJNO SREČANJE PRIMORSKE V TRSTU

Jutri na sedmih igriščih nastopi trinajstih šol

Prijavljenih je kar 78 moštev (za deset turnirjev) s skupno 461 tekmovalci

Jutri se bo končal «knock down» na koledarju, ki so ga dijaki liceja «F. Prešeren» v Trstu prirediteli na proleje svoje šole. 3. DOSP 75 bo za njih pomembna naloga, katero bodo morali organizirati v enem samem dnevu izpeljati čim boljše do konca. Ta naloga torej ne bo lahka, kljub temu smo prepričani, da bodo prešernovci dobili zanjo dobro oceno, saj so se na to prireditve pripravili res temeljito.

Kot smo že poročali, se je za to srečanje prijavilo 13 šol s obeh strani meje, ker pa bodo goriški dijaki poslali v Trst združeno odpravo, bo tako dejansko zastopanih 11 skupin. S svojimi ekipami bodo na letošnjem DOSP sodelovali te šole: gimnazije Piran, Postojna, Tolmin, Koper, Idrja, Nova Gorica, goriška skupina (Trubar, Gregorčič, trgovska šola), strokovna šola Trst, Slomšek, Zois in Prešeren. Te šole bodo tekmovala na desetih turnirjih (odbojka, košarka, namizni tenis, kros in šah — vsa ločeno za moške in ženske) poleg tega pa tudi v ex tempore, sodelovalna bodo na izletu v Glinsčico, več dijakov pa je poslalo tudi prispev-

ke za literarni natečaj. Nastopi v vseh teh panogah in natečajih bodo veljali za posebno lestvico, ki bo odločala o osvojitvi prehodne «Trofeje DOSP».

Skupno so šole prijavile 78 moštev (s 461 tekmovalci) in ker bodo vsa tekmovala takorekno istočasno na 7 igriščih (če ne upoštevamo ex tempore) si lahko takoj ustvarimo sliko o zahtevnosti organizacije take prireditve, saj bo tekme sodilo in vodilo okrog 50 sodnikov, h katerim moramo pritišeti še nekaj desetih drugih organizatorjev.

Organizatorji so tudi že opravili zbiranje za vse tipe turnirjev, ki bodo potekali po izločnem sistemu. Ta zbiranja so dala tak izid:

Urniki 3. dijaškega obmejnega srečanja Primorske

7.45	za dijake liceja zbor pred licejem in sicer za udeležence krosa, ex tempore, sodnikov za ti tekmovalni, za reditelje ter za vse tekmovalce liceja, ki bodo prejeli nove dresse
7.50	odhod avtobusa v Bazovico
8.15	zbor pred spomenikom bazoviškim žrtvam za vse, ki bodo prispele z zasebnimi vozili in prihodi lincejskega avtobusa sprejem gostov s pozdravom, nagovorom in polaganjem vencev
9.00	prvi tekmovalni pohod na Trst odhod plinskega pohoda zbor udeležencev ex tempore zbor udeležencev ex tempore v Trstu (na liceju) zbor vseh sodnikov in organizatorjev tekmoval (za tržaška tekmovala)
9.15	odhod vseh (tržaških) sodnikov na igrišča kros (Bazovica)
9.30	ex tempore (Bazovica)
9.45	moška odbojka (stadion «1. maja») moška košarka (stadion «1. maja») ženska košarka (učiteljske)
10.00	moški in ženski namizni tenis (licej) moški in ženski šah (licej)
11.00	ženska odbojka (Kodermaz) povratek v Trst udeležencev krosa
12.00	srečanje ravnateljev (licej) dijaško okrogla miza (licej) s temo: «Odpiranje šole zahtevam sodbene družbe» prihod udeležencev plinskega pohoda v Boljunc in povratek v Trst z avtobusom
12.30	zaključek ex tempore
12.45	odhod iz Bazovice udeležencev ex tempore
13.00	zaključek tekmoval
13.15	zbor vseh gostov na stadionu «1. maja»
13.30	skupno kosilo za vse netržaške udeležence srečanja in goste
15.15	odhod v Kulturni dom
16.00	zaključna slovesnost z nagrajevanjem in predstavo «Rizarna» v Kulturnem domu
18.00	povratek na stadion «1. maja»
18.30	praznični večer za vse udeležence na stadionu «1. maja»
21.00	zaključek 3. DOSP 75

ke za literarni natečaj. Nastopi v vseh teh panogah in natečajih bodo veljali za posebno lestvico, ki bo odločala o osvojitvi prehodne «Trofeje DOSP».

Skupno so šole prijavile 78 moštev (s 461 tekmovalci) in ker bodo vsa tekmovala takorekno istočasno na 7 igriščih (če ne upoštevamo ex tempore) si lahko takoj ustvarimo sliko o zahtevnosti organizacije take prireditve, saj bo tekme sodilo in vodilo okrog 50 sodnikov, h katerim moramo pritišeti še nekaj desetih drugih organizatorjev.

Organizatorji so tudi že opravili zbiranje za vse tipe turnirjev, ki bodo potekali po izločnem sistemu. Ta zbiranja so dala tak izid:

FRANCI STRLE PARTIZANSKI VOLK SAMOTAR

68.

Ljudska oblast je takrat v Loški dolini pokrenila veliko akcijo, ki je razgibala vse poštene ljudi. To je bila elektrifikacija. Pred vojno so imeli elektriko samo v Ložu, Starem trgu in Podubi, februarja 1944 pa so partizanski elektrifikarji sklenili, da je treba elektriko speljati tudi v druge vasi. Ženske, ostareli moški in otroci so se v delo zagrizli kakor mravlje: kopali so jame, sekali les in pripravljali drogove, hodili pa so tudi v javniške gozdove ter tam nabirali žico iz italijanskih obmejnih žičnih ovr in telefonske napeljave. Po izolatorje in kable so v spremstvu partizanskih straž hodili tudi na ozemlje, ki so ga nadzorovali sovražniki.

Delo je hitro napredovalo. Vasi so tekmovalne med sabo. Tudi v Vrhniku so sklenili, da mora elektrika zasvetiti za tretjo obletnico osvobodilne fronte. In res, končali so predčasno. Napeljava sicer ni bila čisto po predpisih, zasvetilo pa je vendarle.

Komandant Viktor se je tedaj spet oglašil doma. Bil je nekam zaskrbljen. Francka je to zapazila in takoj izrazila zle slutnje, češ da je na preveč izpostavljenem položaju.

«Ne boj se zame! Mene imajo ljudje zelo radi. Popolnoma jim zaupam da me bodo branili...»

Francka je govorila, naj počaka doma do večera, da bo videl, kako lepo bo, ko bo zasvetila elektrika.

«Ne morem. Iz vseh postojank rinejo ven. Moram biti na svojem poveljniškem položaju, da bomo sovražniki zavrnili, če pridejo...»

Ti Viktorjeve besede se skladajo s poročilom, ki ga je 26. aprila 1944 napisal France Malešič-Stefan, sekretar rajonskega odbora OF Velike Lašče. V njem navaja, da patrola domobrancev vse globlje prodirajo na ozemlje Karlovice, Sv. Gregorja in drugih krajev, kjer so dotlej gospodarili partizani. Njihove patrola štejejo od 40 do 50 mož in so že večkrat napadle partizanske patrola.

S svojim pojasnilom je Viktor pri Francki zbudil še hujši nemir. Ko je naposled na mizi še pozabil pas s pištolo in se ponj vrnil, je v tem videla temačen namig usode, da ga ne bo videla nikoli več. Zajokala je. Sami so ji kar zalile oči.

Minil je prvi maj. Nad Racami, na Kuclju in Devinu so goreli kresovi, čez dan so plapolale zblede zastave. Kurirji so se oglašali z veselimi obzori. Francka je spet dobila pismo.

«Na položaju, 3. 5. 44. Draga ženica in otroci! Jaz sem vedno zdrav. Imamo se kar dobro. V soboto popoldan pridem morda domov, če ne bo kaj posebnega. Mnogo pozdravov mojim Viku, mamic in Jelki! vse vas mnogo ljubi vaš Vik.»

Kratico pismo, napisano z okorno roko, ki je bila vajena le kladiva, pile in puške. To je bila roka pravega delavca.

To pisemce je Francka dobila na sredo. V petek se je pri njej oglašil svak Jaša. Prišel je v Igavas na okrevanje in željno je čakal, da se srečata z bratom. Toda

v soboto, 6. maja 1944, ga je tudi Francka čakala zaman. Tiste dni se je s pismom oglašil tudi sin Milan. Čez zimo se je toliko pozdravel, da je lahko hodil s preprostim bergljami. Prijavil se je v Invalidski pevski zbor, ki ga je vodil skladatelj Karel Pahor. Pripravljali so se na prvi nastop. Bilo je jasno, da se mu stanje ne more poslabšati, zato je zdaj lahko tvegal nekaj nežnih besed za svojo skrbno in dobro mater.

«Draga mami! Preden ti nadalje pišem, te prav lepo pozdravim, pa tudi druge.

Vem, da si komaj čakala kakega sporočila od mene, pa ga ni bilo. No, sedaj sem se vendarle pripravil, da ti napišem to pismo. Vem, da bi mi rada večkrat pisala pa tudi kaj poslala, pa nisi vedela mojega naslova. Mogoče ti je celo prišlo na misel, da sem padel. Toda jaz sem še vedno živ in se prav dobro počutim. Zelo mi je dolg čas po domu in po ateku in po vseh ostalih. Zvedel sem, da sem dobil sestrico, o atku pa sem zvedel, da je nekje na Blokah. Ako ga ni slučajno v Vrhniku, mu moram pisati tja, kjer je, da mi je zelo dolg čas po njem in bi se najraje držal v njegovi bližini. Zelo mi je bilo težko, ko sem se moral v Raci gorji ločiti od nje. Najraje bi bil ostal pri njej, pa me je bilo sram pred drugimi, ker bi potem rekli, kakšen partizan da sem. Raje sem se vzdržal in sem šel. Bil sem v hudih borbah in sem se srečno prebil skozi vse zapreke.

Ali si kaj zvedela, kako je kaj z Vikom? Kako se kaj imate doma? Ste vsi zdravi? Piši mi, kar se je spremenilo! Prosil bi te, če bi mi mogla poslati kaj jabolk ali pa suhega sadja, če ga imaš, pa tudi kaka slaščica ne bi škodila. Stori, kar je v tvoji moči, če ne moreš, pa ni treba. Sedaj bom pa zaključil to moje pismo. Piši mi takoj, ker zelo hrepenim po tvojem pismu!

Ali si kaj zvedela, kako je kaj z Vikom? Kako se kaj imate doma? Ste vsi zdravi? Piši mi, kar se je spremenilo! Prosil bi te, če bi mi mogla poslati kaj jabolk ali pa suhega sadja, če ga imaš, pa tudi kaka slaščica ne bi škodila. Stori, kar je v tvoji moči, če ne moreš, pa ni treba. Sedaj bom pa zaključil to moje pismo. Piši mi takoj, ker zelo hrepenim po tvojem pismu!

Ali si kaj zvedela, kako je kaj z Vikom? Kako se kaj imate doma? Ste vsi zdravi? Piši mi, kar se je spremenilo! Prosil bi te, če bi mi mogla poslati kaj jabolk ali pa suhega sadja, če ga imaš, pa tudi kaka slaščica ne bi škodila. Stori, kar je v tvoji moči, če ne moreš, pa ni treba. Sedaj bom pa zaključil to moje pismo. Piši mi takoj, ker zelo hrepenim po tvojem pismu!

Ali si kaj zvedela, kako je kaj z Vikom? Kako se kaj imate doma? Ste vsi zdravi? Piši mi, kar se je spremenilo! Prosil bi te, če bi mi mogla poslati kaj jabolk ali pa suhega sadja, če ga imaš, pa tudi kaka slaščica ne bi škodila. Stori, kar je v tvoji moči, če ne moreš, pa ni treba. Sedaj bom pa zaključil to moje pismo. Piši mi takoj, ker zelo hrepenim po tvojem pismu!

Ali si kaj zvedela, kako je kaj z Vikom? Kako se kaj imate doma? Ste vsi zdravi? Piši mi, kar se je spremenilo! Prosil bi te, če bi mi mogla poslati kaj jabolk ali pa suhega sadja, če ga imaš, pa tudi kaka slaščica ne bi škodila. Stori, kar je v tvoji moči, če ne moreš, pa ni treba. Sedaj bom pa zaključil to moje pismo. Piši mi takoj, ker zelo hrepenim po tvojem pismu!

KAJ KOMENTIRA ITALJANSKI TISK

Umor študenta v Milanu: nasilje je vedno «črno»

Umor delavca študenta Alberta Brasilijsa je globoko presunil vso italijansko javnost. Za nobenega državljanca ne obstaja sum, da bi bili morilci kdo drugi kot fašisti. To poudarja več ali manj ves italijanski tisk, čeprav z različnimi odtiski, variantami pri tolmačenjih ter bolj ali manj tesnem povezovanju krvavega milanskega dogodka z uradno stranko, ki se povezuje z miselnostjo in ideologijo fašizma, to je z MSI. Vsi časopisi pa poudarjajo, da je zločin zaradi motivacij, ki so napotile mlade zločince k umoru, absurden ter sad izprižene miselnosti, ki ji je slaba po nasilju glavni in skoraj edini cilj v življenju.

Milanski «CORRIERE DELLA SERA» piše v posebnem komentarju: «Gre za potrditve resnice, ki nam jo je najprej odkrila zgodovina in smo jo potem osebno doživeli v vsej njeni brutalnosti v teh letih napetosti: fašizem je nasilje in samo nasilje.»

«Obstajajo primeri nezakonitih nastopov — pravi list — tudi v drugih ekstremističnih skupinah. Neodgovorni kultra so često prispevali k ogrevanju in vedno bolj napetemu vzdušju v mestu. Toda res je, da tisti ki ubijajo premišljeno, tisti ki omalovažujejo življenje bližnjega tisti, ki so pripravljeni da vsak čas uporabljajo revolver in nož, so prav fašisti. Gre za fašiste, ki niso stari še dvajset let, ki so se rodili po osvoboditvi in po odporu, ki so državljanje te antifašistične republike in ki so pustili ujeti v mreže zlih mitov, ki jih je kulturna in civilizirana družba premagala leta 1945.»

Milanski list nadaljuje, da zločin v Ulici Mascagnia dokazuje «da fašistični ekstremizem veruje v nasilje, kot cilju samemu sebi, v kriminalno improvizirano dejanje, ki ne sloni na nobenem izkustvu». Nato list pravi, da je morda treba prav zaradi tega usmeriti drugam razlago številnih atentatov in pokolov v preteklosti. Pri tem spominja pokol na Trgu Fontana na Trgu della Loggia in atentat na vlak «Italcus». V tej perspektivi si lahko morda razlagamo vse te zločine kot dokaz, «da fašizem teži k pokolu zaradi pokola samega, k pobijanju zaradi pobijanja samega. Ker ga je ljudska zavest izločila iz družbe še preden ga je izločil zakon, fašizem nastopa s krvjo.»

Milanski list se potem sprašuje, kako je mogoče, da niso v Firencah aretirali fašista Maria Tutija, ki ga je bil spoznal nekdo mimoidoči ter opozoril nani policijske organe, ki so ga na mirno spustili iz rok. Zato se «CORRIERE DELLA SERA» sprašuje: «Ali obstaja resnična volja da se izkorenini fašizem». V tej zvezi postavlja še vprašanje: «Zakaj oblasti ne poiščejo ljudi, ki so na vrhu te prevratniške dejavnosti?»

Turinski list «LA STAMPA» posveča veliko pozornost temu dogodku. V glanku na prvih stolpcih z naslovom: «Tisti ki ubijajo in drugi z dvorednim sunkom piše po kratkem komentarju izjav državnega pravdnika: «Gre za najboljši preizkus dejstva, čeprav ni ravno novo. Gre za podzemeljski Milan, za mladeniče, ki jih ne poznajo niti njihovi očetje, za ljudi, ki živijo v mirnih domovih v okolici mesta, za sirove meščane, ki nimajo za seboj bogve kakih posebnih doganjaj, za sredo, kjer se je razvil terorizem, kjer se je razbohotilo socialno sovraštvo in morda (na to vprašanje bo odgovorilo sodišče) celo umori z bodali. Gre za udarne oddelke, ki sprejemajo za svojo ideologijo samo nasilje, čiščenje sile in nereda. Resnični poglavarji, inspiratorji, tisti, ki jih financirajo, mojstri terorizma, pa se še vedno skrivajo, zanikajo svoje odgovornosti ter skrbijo za razmik od teroristov.»

In še: «Milan: prav gotovo pošteno in delovno mesto je danes ogroženo ter ganijeno. Mesto, ki si s svojimi delavci kot napolinoj, Toda prav v tem mestu — pravi list — se občasno pojavlja strah, prihaja do ubojev in pokolov (bombe na velesejmu, Trg Fontana, pokol v Ulici Fatebeneferelli, policijski agent Marino, parade neofašističnih kolodvizi, vzlike Ciccia Franca: «Aquila, Reggio, v Milanu bo še slabše» in Claudio Valli, ki je bil ubit z revolverjem. Zakaj vse to v Milanu? Odgovor je vedno isti: ker je Milan ogledalo Italije in ker če se ustrahuje, je to mesto, se ustrahujejo tudi vsa druga.»

Turinski list pa še pripominja, da se sedaj sinovi «uglednih» družin ne zadovoljujejo več s pisanjem gesel po zidovih in s pretepi. Sedaj potrebujejo že umore. Prav iz četrta San Babila prihajajo Gian-ni Nardi, Vittorio Loi, Maurizio Murelli in Antonio Braggione. Gre za mladeniče, ki so živeli vedno v krogu milanskega neofašizma, ki pa jih danes ne priznava. Takoj je prišlo do odmika uradnih krogov MSI. Senator Nencioni se je takoj opovedal zborovanju na Trgu degli Affari, «da ne bi motil javnega reda», je rekel. Leta 1973 so vsi vodilni misovci izjavili, da Loi in Murelli nista bila «njihova».

PREISKAVA O PODLEM UMORU MILANSKEGA ŠTUDENTA

Danes soočenje fašističnih morilcev z Brasilijevo zaročenko Lucio Corno

Pretepači so tudi dekleta lažje ranili z noži - Več očitvidcev spoznalo v aretiranih pretepačih zločince

MILAN, 29. — Vse kaže, da bodo milanski preiskovalci jutri soočili Lucio Corno, zaročenko študenta Alberta Brasilijsa, ki je bil v nedeljo zverinsko ubit v Uli. Mascagnia v Milanu, z domnevno mladeničem. Dekle, ki je bilo ranjeno v napadu, si do danes še ni dovolj opomoglo, da bi lahko mirno in zbrano odgovarjalo na sodnikova vprašanja.

Agenti političnega urada milanske kvesture so pod vodstvom namestnika zloglasnega pravdnika dr. Liguora odkrili zločince v pidih dveh dneh po dolgih urah dramatičnih zasliševanj in sočenj. Iz varnostnih razlogov je dr. Liguoro odredil, da aretirane fašiste, 20-letnega Antonia Bega, 19-letnega Enrica Carusa, 20-letnega Pietra Crocea ter 17-letnega Giovannija Scavia in Giorgia Nicolosija, zaprejo v pet različnih kaznilnic.

Soočenje petih fašističnih pretepačev, ki so običajno postopali na zloglasnem Trgu San Babila, z Lucio Corno bo po mnenju preiskovalcev lahko v marsičem pripomoglo k preiskavi in k ugotavljanju resni-

ker so zvedeli, da je policija usmerila preiskavo v kroge fašističnih pretepačev.

Preiskovalci grebejo tudi v preteklosti petih morilcev. Med vsemi je verjetno najmočnejša osebnost Bega, ki je pred časom imel tudi stike s prevratniškimi organizacijami. V naselju Arcere pri Bresciji se je večkrat sestal z ligurskimi teroristi, poznal pa naj bi tudi Carla Fumagallija, voditelja prevratniške organizacije MAR, ki je odgovorna za vrsto terorističnih in zločinskih izpadov na Brescianskem.

2. junija dan boja za volilno pravico vojakov

RIM, 29. — «Demokratsko vojaštvo» bo skupno z izvenparlamentarno levičarsko organizacijo «Lotta continua» priredilo v ponedeljek 2. junija v Rimu «dan boja za volilno pravico vojakov, za državljanske pravice in proti represiji v vojašnicah». Prireditelji so pozvali delavce, študente in vse demokrate, naj se množično udeležijo manifestacije.

V svojem sporočilu «Lotta continua» pravi, da je protestno manifestacijo izval sklep oblasti, da v vojašnicah v Furlaniji - Julijski krajini ukinejo vse volilne dopuste vojakom, češ da bodo angažirani v manevrih v sklopu oboroženih sil NATO. V pristojnih krogih so demantirali, da bi kaj podpisali zadnji odlok in poudarili, da so z okoliščinami odredili, naj se prizna za volilne dopust vsem tistim vojakom, ki niso dejurni na voliščih.

Mario Tuti znova srečno utekel roki pravice?

FIRENCE, 29. — Policija je imela v rokah Maria Tutija, fašističnega morilca iz Empolija, ki je ubil policijskega podčastnika Falca in Ceravola, ne da bi se zavedla? Vprašanje je postalo aktualno v teh dneh, ko je neki florentinski redar zasumil, da je bil prav Tuti človek, s katerim je govoril 20. marca na železniški postaji.

Tistega dne je neki človek poklical redarja in mu pokazal bradatega fanta z naočniki, češ da je Tuti. Redar je fanta ustavil in ga prosil za osebno izkaznico, iz katere naj bi izhajalo, da je bradac Settimo Petri iz Luce. Redar je fanta izpustil, zlasti še ko so mu izkvesture sporočili, da o kakem Petriju ne vedo ničesar.

Preiskava zadnjih dni je pa pokazala, da je pravi Petri, 21-letni

magovati energije, ki se krijejo v jedrih. V zadnjem času so sovjetski znanstveniki uspeli premagati eno najbolj resnih ovir na področju ohranitve in «brzdanja» neoporne plazme. Napravili so pomemben korak na poti k kontrolirani termojedrski sintezi. Sovjetski «stroji» «totamak — 10» je verjetno predzadnji korak na poti k uresničenju eksperimentalne industrijske termojedrske elektrarne. V letih od 1976 do 1982 bo treba napraviti poslednji korak za takšno termojedrsko elektrarno. Seveda bodo najprej napravili nekakšen demonstrativni «vzroka eksperimentalni jedrski reaktor, s katerim bo možno doseči intenzivne jedrske ponavljajoče se reakcije, ki bodo dokončno zagotavljale pridobivanje energije iz tega vrta. Sovjetski znanstveniki so prepričani, da je človeštvo na pragu čudovitega dosežka, namreč prvih termojedrskih elektrarn, kar je vse kaj drugega od običajnih atomskih central, kakršne imajo danes po svetu.

Na pravkar dokončanem srečanju OECD se je ta spor zdela še poglubil; Francija zahteva, da bi Mednarodni monetarni sklad vrnil zainteresiranim članicam zlato, ki so ga te deponirale pri njem. Vsaka članica naj bi potem izločila del odvšinskih vrednosti v korist držav v razvoju. Računajo, da te odvečne vrednosti znašajo od 125 do 130 dolarjev za eno. Kissinger je sicer govoril o posebnem skladu za države v razvoju, toda le v okviru monetarnega sklada.

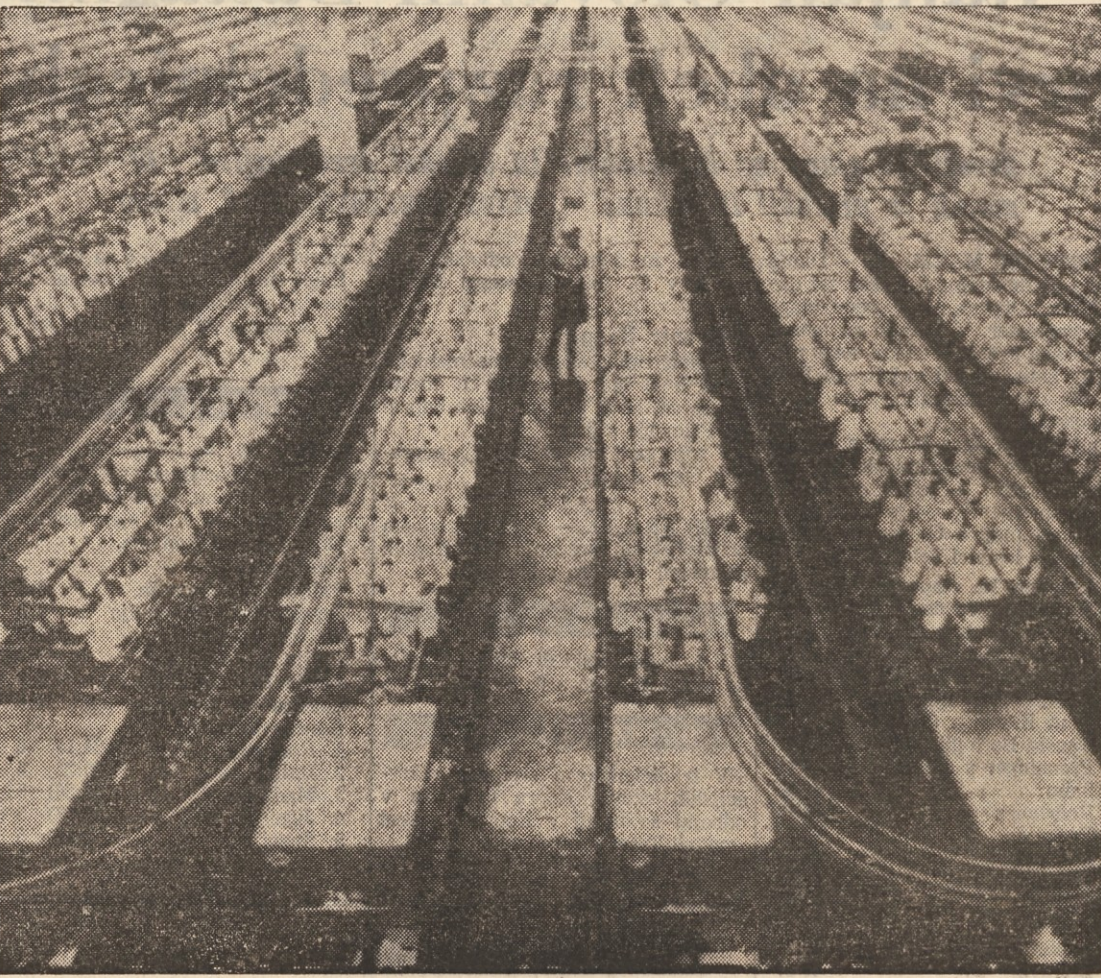
Po izjavah Kissingerja in nemškega predstavnika se gospodarski in finančni položaj sicer izboljšuje, toda tudi italijanski predstavnik je menil, da to izboljšanje ni splošno in da bi bilo treba posvetiti posebno pazno dolgotrajnemu gospodarskemu načrtovanju.

TOKIO, 29. — Vse kaže, da je generalni tajnik sovjetske komunistične partije Leonid Brežnev znova zbolel. Tako naj bi po poročanju tokijske radijske postaje izjavil premier Aleksij Kosigin predsedniku japonskih budističnih cerkev Kakaiju med njunim včerajšnjim srečanjem v Kremlju.

Termojedrska centrala (Nadaljevanje s 4. strani)

gla kontrolirana termojedrska reakcija? Potrebni so trije pogoji: Predvsem mora temperatura plazme, to se pravi plina v joniziranem stanju, doseči kakih sto milijonov stopinj. V Sovjetski zvezi že dosežajo temperaturo 10 milijonov stopinj. Drugi pogoj je naslednji: gostota plazme ne sme biti manjša od 100.000 milijard delcev v kubnem centimetru. Doslej so v sovjetski praksi dosegli gostoto, ki je le dvakrat manjša. Kočno pride še tretji pogoj, ki pa je najtežji: gre namreč za čas zadržanja ali ohranitve v takšnem stanju. Plazma mora ohraniti to stanje vsaj eno sekundo. V poskusnih napravah so doslej dosegli komaj 2 stotinki sekunde. Toda že danes strokovnjaki zagotavljajo, da bodo to težavo prebrli.

Izkušnje v sovjetskih in tudi drugih jedrskih institutih in centrih dokazujejo, da se prepreka za preprosto počasi premagujejo. Obravnavanje teme, o kateri je govor, ni preprosta stvar. Težko je pre-

Na prvi pogled kaže, da je bila slika posneta v neki kapitalistični državi, a ni tako: ta visoko avtomatizirana telstina tovarna, v kateri ena sama delavka nadzoruje desetine tulcev, je zrasla sredi azijske stepe v Sovjetski zvezi. Tovarna je ena od 810 visoko avtomatiziranih sovjetskih tekstilnih tovarn, ki so eden od podpornih stebrov sovjetske lahke industrije.

PO ZAKLJUČKU SEJE MINISTRskega SVETA DRŽAV OECD

Politika do držav v razvoju jedro spora med Francijo in ZDA

Francija zastopa tezo stabilnosti cen surovin ter izdatno finančno pomoč državam, ki proizvajajo surovine

magovati energije, ki se krijejo v jedrih. V zadnjem času so sovjetski znanstveniki uspeli premagati eno najbolj resnih ovir na področju ohranitve in «brzdanja» neoporne plazme. Napravili so pomemben korak na poti k kontrolirani termojedrski sintezi. Sovjetski «stroji» «totamak — 10» je verjetno predzadnji korak na poti k uresničenju eksperimentalne industrijske termojedrske elektrarne. V letih od 1976 do 1982 bo treba napraviti poslednji korak za takšno termojedrsko elektrarno. Seveda bodo najprej napravili nekakšen demonstrativni «vzroka eksperimentalni jedrski reaktor, s katerim bo možno doseči intenzivne jedrske ponavljajoče se reakcije, ki bodo dokončno zagotavljale pridobivanje energije iz tega vrta. Sovjetski znanstveniki so prepričani, da je človeštvo na pragu čudovitega dosežka, namreč prvih termojedrskih elektrarn, kar je vse kaj drugega od običajnih atomskih central, kakršne imajo danes po svetu.

Na pravkar dokončanem srečanju OECD se je ta spor zdela še poglubil; Francija zahteva, da bi Mednarodni monetarni sklad vrnil zainteresiranim članicam zlato, ki so ga te deponirale pri njem. Vsaka članica naj bi potem izločila del odvšinskih vrednosti v korist držav v razvoju. Računajo, da te odvečne vrednosti znašajo od 125 do 130 dolarjev za eno. Kissinger je sicer govoril o posebnem skladu za države v razvoju, toda le v okviru monetarnega sklada.

Po izjavah Kissingerja in nemškega predstavnika se gospodarski in finančni položaj sicer izboljšuje, toda tudi italijanski predstavnik je menil, da to izboljšanje ni splošno in da bi bilo treba posvetiti posebno pazno dolgotrajnemu gospodarskemu načrtovanju.

TOKIO, 29. — Vse kaže, da je generalni tajnik sovjetske komunistične partije Leonid Brežnev znova zbolel. Tako naj bi po poročanju tokijske radijske postaje izjavil premier Aleksij Kosigin predsedniku japonskih budističnih cerkev Kakaiju med njunim včerajšnjim srečanjem v Kremlju.

Termojedrska centrala (Nadaljevanje s 4. strani)

gla kontrolirana termojedrska reakcija? Potrebni so trije pogoji: Predvsem mora temperatura plazme, to se pravi plina v joniziranem stanju, doseči kakih sto milijonov stopinj. V Sovjetski zvezi že dosežajo temperaturo 10 milijonov stopinj. Drugi pogoj je naslednji: gostota plazme ne sme biti manjša od 100.000 milijard delcev v kubnem centimetru. Doslej so v sovjetski praksi dosegli gostoto, ki je le dvakrat manjša. Kočno pride še tretji pogoj, ki pa je najtežji: gre namreč za čas zadržanja ali ohranitve v takšnem stanju. Plazma mora ohraniti to stanje vsaj eno sekundo. V poskusnih napravah so doslej dosegli komaj 2 stotinki sekunde. Toda že danes strokovnjaki zagotavljajo, da bodo to težavo prebrli.

Izkušnje v sovjetskih in tudi drugih jedrskih institutih in centrih dokazujejo, da se prepreka za preprosto počasi premagujejo. Obravnavanje teme, o kateri je govor, ni preprosta stvar. Težko je pre-

PO ZAKLJUČKU SEJE MINISTRskega SVETA DRŽAV OECD

Politika do držav v razvoju jedro spora med Francijo in ZDA

Francija zastopa tezo stabilnosti cen surovin ter izdatno finančno pomoč državam, ki proizvajajo surovine

magovati energije, ki se krijejo v jedrih. V zadnjem času so sovjetski znanstveniki uspeli premagati eno najbolj resnih ovir na področju ohranitve in «brzdanja» neoporne plazme. Napravili so pomemben korak na poti k kontrolirani termojedrski sintezi. Sovjetski «stroji» «totamak — 10» je verjetno predzadnji korak na poti k uresničenju eksperimentalne industrijske termojedrske elektrarne. V letih od 1976 do 1982 bo treba napraviti poslednji korak za takšno termojedrsko elektrarno. Seveda bodo najprej napravili nekakšen demonstrativni «vzroka eksperimentalni jedrski reaktor, s katerim bo možno doseči intenzivne jedrske ponavljajoče se reakcije, ki bodo dokončno zagotavljale pridobivanje energije iz tega vrta. Sovjetski znanstveniki so prepričani, da je človeštvo na pragu čudovitega dosežka, namreč prvih termojedrskih elektrarn, kar je vse kaj drugega od običajnih atomskih central, kakršne imajo danes po svetu.

Na pravkar dokončanem srečanju OECD se je ta spor zdela še poglubil; Francija zahteva, da bi Mednarodni monetarni sklad vrnil zainteresiranim članicam zlato, ki so ga te deponirale pri njem. Vsaka članica naj bi potem izločila del odvšinskih vrednosti v korist držav v razvoju. Računajo, da te odvečne vrednosti znašajo od 125 do 130 dolarjev za eno. Kissinger je sicer govoril o posebnem skladu za države v razvoju, toda le v okviru monetarnega sklada.

Po izjavah Kissingerja in nemškega predstavnika se gospodarski in finančni položaj sicer izboljšuje, toda tudi italijanski predstavnik je menil, da to izboljšanje ni splošno in da bi bilo treba posvetiti posebno pazno dolgotrajnemu gospodarskemu načrtovanju.

TOKIO, 29. — Vse kaže, da je generalni tajnik sovjetske komunistične partije Leonid Brežnev znova zbolel. Tako naj bi po poročanju tokijske radijske postaje izjavil premier Aleksij Kosigin predsedniku japonskih budističnih cerkev Kakaiju med njunim včerajšnjim srečanjem v Kremlju.

Termojedrska centrala (Nadaljevanje s 4. strani)

gla kontrolirana termojedrska reakcija? Potrebni so trije pogoji: Predvsem mora temperatura plazme, to se pravi plina v joniziranem stanju, doseči kakih sto milijonov stopinj. V Sovjetski zvezi že dosežajo temperaturo 10 milijonov stopinj. Drugi pogoj je naslednji: gostota plazme ne sme biti manjša od 100.000 milijard delcev v kubnem centimetru. Doslej so v sovjetski praksi dosegli gostoto, ki je le dvakrat manjša. Kočno pride še tretji pogoj, ki pa je najtežji: gre namreč za čas zadržanja ali ohranitve v takšnem stanju. Plazma mora ohraniti to stanje vsaj eno sekundo. V poskusnih napravah so doslej dosegli komaj 2 stotinki sekunde. Toda že danes strokovnjaki zagotavljajo, da bodo to težavo prebrli.

Izkušnje v sovjetskih in tudi drugih jedrskih institutih in centrih dokazujejo, da se prepreka za preprosto počasi premagujejo. Obravnavanje teme, o kateri je govor, ni preprosta stvar. Težko je pre-

Eduardo Frei o čilskem gospodarstvu

SANTIAGO DE CHILE, 29. — Bivši čilski predsednik Eduardo Frei je prvič po državnem udaru čilske vojske povzel besedo, da bi ostro nastopil proti gospodarski politiki golpiščne hunte. Frei, ki je bil predsednik Čila od leta 1964 do leta 1970, pozneje pa eden od najostrejših nasprotnikov predsednika Salvadorja Allendeja, je ocenil gospodarski položaj v Čilu kot «izredno porazen in je kritiziral protinflacijsko politiko Pinochetove hunte.

Pri navajanju vzrokov gospodarske krize je demokratski voditelj navedel na prvem mestu «sumljiv gospodarski model izpred leta 1973», in s tem neposredno zvrnil krivdo na bivšo levčarsko koalicijsko ljudske enotnosti. Seveda pa je povsem prezrl dejstvo, da je tudi bojot čilske KD v veliki meri o nesposobil Allendejevo politiko in otroval državnemu udaru.

Frei je poudaril, da je v prvem letošnjem trimesečju inflacija dosegla rekordno raven 97 odstotkov, kar je deset odstotkov več kot lani. «Menim — je zaključil bivši predsednik — da ne moremo govoriti o uspešni protinflacijski politiki, zlasti še, če se to dožaja v državi, kjer ni stavk in kjer je družbeni red popoln.»

Prosperajte za DIJASKO MATICO

PRVI SLOVAK NA ČELU ČESKOSLOVAŠKE

Gustav Husak novi predsednik ČSSR

Dosedanji predsednik Svoboda odstopil zaradi hude bolezni

PRAGA, 29. — Na plenarni seji v zgodovinski Vladislavskijevi dvorani prškega gradu je českoslovaški parlament izvolil generalnega tajnika komunistične partije Gustava Husaka za novega predsednika republike. Ob 10. uri se je parlament zbral pod predsedstvom Aloisa Draha v najstarejši srednjeveški dvorani, kjer so se češki in moravski knezi poklanjali češkim kraljem ter jim prisegli zvestobo in soglasno izvolili Husaka za državnega poglavarja. Husak je tako prvi Slovák, ki je bil izvoljen za predsednika republike.

Njegova izvolitev — so poudarili českoslovaški voditelji — je v skladu s sedanjimi potrebami českoslovaške družbe in partije. Husak bo obdržal tudi tajništvo KPC, da bo še nadalje vodil takimenovano normalizacijo. Tudi združitev tak pomembnih funkcij v eni osebi odgovarja po mnenju parlamenta potrebam českoslovaške družbe in partije. Gustav Husak, eden od najvidnejših voditeljev slovaške partije, je prišel na oblast pred šestimi leti, ko je po sovjetski invaziji českoslovaške nasledil Aleksandru Dubčku. Rodil se je leta 1913 v revni kmečki družini in že od mladih nog stopil v komunistično partijo. Po diplomski se je šol angažiral v političnem boju in postal eden od glavnih voditeljev oporniškega gibanja. Leta 1943 je skupno s Karolom Smidkom in Lacor Novomeskyjem ustanovil peti centralni komite slovaške partije in se sodeloval pri ustanovitvi slovaške nacionalnega sveta, ki je bilo vrhovo telo oporniškega gibanja. Z drugimi voditelji je vodil splošno vstajo, ki se je začela 29. avgusta 1944.

Spomladi naslednjega leta je vodil slovaško delegacijo, ki se je sestala skupaj z voditelji českoslovaške partije v izgnanstvu in je skoval program nove vlade, nato pa je vse do leta 1950 imel pomembne funkcije v slovaški vladi. Deveti kongres českoslovaške partije ga je tedaj obtožil «buržujskega nacionalizma» in naslednje leto je bil aretiran ter obsojen na došmrtno ječo. Pomislili so ga v začetku 1960. leta in od tedaj se je preživljal s težkim delom, dokler ni bil leta 1963 rehabilitiran in imenovan za voditelja pravosodnega inštituta pri slovaški akademiji znanosti in umetnosti. Leta 1969 je bil imenovan za podpredsednika ministrskega sveta in v tem svojstvu je tesno sodeloval z Aleksandrom Dubčkom vse do sovjetske invazije. Tedaj je z razliko od ostalih voditeljev ocenil napad kot «nesporazum» in se je s svojo «realistično» politiko uveljavil ter odločno nasprotoval ustanovitvi oporniške fronte. Kot tajnik českoslovaške partije si je prizadeval, da bi ponovno vzpostavil prijateljske stike z državami varšavskega pakta in je «jamečlj» v normalizacijo političnega položaja v državi, vendar z vlogo posredovalca med Dubčkovimi prijatelji ter pristajali stare dogmatične politike. V pogledu je veliko pripomogel, da «normalizacija» ni padla na raven mrkih staliniščin dnl, ki jih je ohranil na lastni koži. V tem pogledu mu gre znatno priznanje, saj je s trezno politiko rešil českoslovaško še hujšega gorja. Uvodno poročilo na plenarni seji zveznega parlamenta je Strougal, ki nik ministrskega sveta Strougal, je najprej orisal lik dosedanjega predsednika Ludvika Svobode. Ta je odstopil, ker spričo hude bolezni ni mogel več vsrši svojih dolžnosti

Fogar odpotoval v Suez

Italijanski plovce samotar Ambrogio Fogar, ki je poldruzo leta sam plul okrog sveta, je danes odpotoval s trajektom «Corriere del Sud» v Suez, kjer bo s svojo jadrnico «Surprise» prvi preplul obnovljeni Sueški prekop. Na sliki: Fogar in v ozadju znamenita jadrnica.